Una revolució per al segle XXI
El programa polític de la CNT

Una revolució per al segle XXI
El programa polític de la CNT

CNT - Comitè Confederal
Secretaria de Formació i Estudis

CNT - Comitè Confederal
Secretaria de Formació i Estudis
www.cnt.es
Twitter: @CNTsindicato

Fundación de Estudios Libertarios Anselmo Lorenzo
C / Peñuelas, 41
28005, Madrid. España

fal@cnt.es
http://fal.cnt.es/
Facebook: https://www.facebook.com/fundacionanselmolorenzo.pagina/
Twitter: @FAnselmoLorenzo
Bluesky: @fanselmolorenzo.bsky.social
Instagram: @fundacion_anselmo_lorenzo

Diseny i maquetació: CNT Olot
Traducció al català: CNT Olot

ISBN: 979-13-991481-4-5
DEPÓSITO LEGAL: M-9360-2026

SUMARI

Introcucció 7

1.- Sindicalisme revolucionari i anarcosindicalisme 9

2.- Estat, institucions i democràcia 15

2.1. Conciència de classe i poder sindical 16

3.- El nostre model sindical 21

3.1. Què és un sindicat? "
3.2. Per què existeixen diferents sindicats? "
3.3. Els principis, les tàctiques i les finalitats de la CNT 25
3.4. Som un sindicat d'implantació 27
3.5. Finançament, alliberats sindicals i diàleg social 29
3.5.1. Sobre el crèdit horari i els alliberats sindicals "
3.6. Finançament dels sindicats i diàleg social 32

4.- La negociació col·lectiva i la vaga 35

4.1. Seccions sindicals: el braç del sindicat a les empreses 36
4.2. Agitació política als centres de producció (gènere, ecologia, democràcia, participació...) 37
4.3. Aprenentatges i espais d'autoorganització obrera a través de l'acció sindical (Greixant el motor revolucionari de la classe treballadora) 38

5.- Acumulació de forces 41

6.- Transició Ecosocial 47

6.1. El control obrer i sindical davant la transició ecológica 49
6.2. Teoria de la Vaga General Insurreccional 54

7.- El Comunisme Llibertari 57

CONCLUSIONS FINALS 63

Introducció

Aquest manifest és la síntesi de la nostra aposta política. Aquella que recull els passos de la lluita i els estadis de control obrer que la CNT haurà de dur a terme per superar la barbàrie capitalista. Com no pot ser d'altra manera, aquesta revolució serà obra de la pròpia classe treballadora organitzada. Respectant l'autonomia de les bases, però garantint la unitat d'acció perquè sigui coherent. Aquestes pàgines recullen els aprenentatges i la intel·ligència col·lectiva de la nostra organització. En aquest context, veiem més necessari que mai sintetitzar l'aposta política per un nou món.

Patim una època de replegament a la conflictivitat social, de pauperització de les nostres condicions de vida, i una ofensiva repressiva per part de l'Estat i del capitalisme. Les promeses fallides del cicle polític anterior, iniciat pel 15M, van demostrar la ineficàcia de la via institucional per a la transformació social. En aquests darrers anys, vivim un desplaçament de l'espectre polític cap a posicions més reaccionàries. El context actual normalitza el discurs d'extrema dreta a l'espai públic, mediàtic i institucional. D'altra banda, la crisi ecològica i l'esgotament dels recursos naturals prenen un paper central en els conflictes geopolítics actuals que, com ja sabem, només aniran a pitjor.

CNT és una organització que, en els darrers anys, ha dut a terme un procés d'autocrítica i una anàlisi de la conjuntura en què es troba immersa. L'anterior cicle de mobilitzacions va prendre l'organització en un moment de reestructuració interna. La CNT va abandonar les velles formes que ens havien portat a la irrellevància social i política de les dècades anteriors. Ara l'organització desenvolupa un model sindical propi, realment alternatiu i diferent del de les burocràcies sindicals. Està apostant per un sindicalisme autònom, democràtic i revolucionari. Està desenvolupant textos, recollint aprenentatges i fonamentant les bases

d'una organització que, novament, vol aspirar a tot. Una CNT que mira endavant i avança.

CNT és una organització que, en els darrers anys, ha dut a terme un procés d'autocrítica i una anàlisi de la conjuntura en què es troba immersa. L'anterior cicle de mobilitzacions va prendre l'organització en un moment de reestructuració interna. La CNT va abandonar les velles formes que ens havien portat a la irrellevància social i política de les dècades anteriors. Ara l'organització desenvolupa un model sindical propi, realment alternatiu i diferent del de les burocràcies sindicals. Està apostant per un sindicalisme autònom, democràtic i revolucionari. Està desenvolupant textos, recollint aprenentatges i fonamentant les bases d'una organització que, novament, vol aspirar a tot. Una CNT que mira endavant i avança.

Per no donar peu a equívocs, ens referim per Revolució Social a aquell procés col·lectiu que es produeix en un espai de temps relativament curt i que canvia radicalment les relacions socials. Aquesta revolució pot provocar violència[1] o no, depenent de com es desenvolupin els esdeveniments o de la correlació entre les forces que defensen l' *statu quo* i les que el desafien. Des de la posició llibertària, implica deixar l'administració de la societat sota el comandament dels treballadors, abolint així l'Estat. Si un procés revolucionari no acaba abolint les estructures parlamentàries i estatals, aquesta és una revolució política. El cognom social fa referència al fet que la revolució ha culminat amb un procés real d'emancipació i autonomia total de la societat, sense estructures de dominació.

Aquest text, com ja hem dit, neix de la intel·ligència col·lectiva d'una organització que mira la realitat de cara. Plasma la nostra estratègia i ambició política. Aquest programa és la síntesi anarcosindicalista. Aquella on l'anarcosindicalisme i l'anarquisme dotaran la classe treballadora de les eines necessàries per a la seva pròpia emancipació.

---

1 Podem matisar la violència segons qui l'exerceix. Si es tracta d'una violència exercida des del poder, aquesta és de caràcter estructural. El sistema divideix les persones, concedeix o retira drets segons la seva voluntat i margina, assetja o reprimeix aquells que considera oportú mitjançant les lleis, la força bruta, la difamació a través dels mitjans de comunicació o el privilegi. Per contra, la violència exercida des de baix s'entén com a alliberadora. Moltes vegades es tracta d'esclats de ràbia popular, fortuïts o provocats, contra la violència estructural, i altres vegades es tracta de processos revolucionaris que pretenen enderrocar aquest sistema violent.

1.- Sindicalisme revolucionari i síntesi anarcosindicalista

El sindicalisme revolucionari planteja un procés pel qual una classe obrera unificada sota una central sindical pot fer totes les funcions que realitza l'Estat. El sindicalisme deixa de ser una simple eina per aconseguir millors salaris i passa a substituir el mateix Estat. Per això la militància anarquista de començaments del segle XX la va veure com la principal estratègia a seguir, un concepte i una praxi nascudes a França a principis del segle XX.

L'organització sindical que la va adoptar i va promoure, la CGT francesa[2], era resultat de la fusió de dos organismes preexistents: els sindicats i les borses de treball. A les Borses de Treball s'agrupava el proletariat per autoformar-se. Aquesta formació no sols era tècnica sinó també política. Per tant, aquells espais esdevingueren un factor de radicalització de la classe treballadora i el lloc d'actuació de certs militants anarquistes com Fernand Pelloutier, que fou escollit secretari general de la Federació Nacional de les Borses de Treball.

El 1906, al Congrés d'Amiens, es va aprovar una Carta o declaració que resumia els punts clau del sindicalisme revolucionari.

> *El Congrés precisa, pels punts següents, aquesta afirmació teòrica: a l'obra reivindicativa quotidiana, el sindicalisme persegueix la coordinació dels esforços obrers, l'augment del benestar dels treballadors per la realització de les millores immediates, com ara la disminució de les hores de treball, l'augment dels salaris, etcètera.*

2 La Confédération Générale du Travail (CGT) va ser fundada al Congrés de Limoges l'any 1895. No s'ha de confondre amb altres organitzacions actuals que comparteixen les mateixes sigles, ni tampoc manté gaires similituds amb l'organització que avui n'és l'hereva a França.

Però aquesta tasca no és res més que una part de l'obra del sindicalisme: prepara l'emancipació integral que només es pot fer per l'expropiació capitalista; preconitza com a mitjà d'acció la vaga general i considera que el sindicat, avui dia grup de resistència, serà el futur del nucli de la producció i de la distribució; base de reorganització social.

El Congrés declara que aquesta doble tasca, quotidiana i de futur, es desprèn de la situació d'assalariats que pesa sobre la classe obrera i que fa per a tots els treballadors, siguin quines siguin les seves tendències polítiques o filosòfiques, que sigui un deure pertànyer a l'agrupament essencial que és el sindicat.

[Extracte de la Carta d'Amiens]

Cal afegir que aquest sindicalisme francès no va néixer del no-res. En la seva gènesi, prenia construccions prèvies que es remunten a la Primera Internacional. En aquella Internacional, la facció bakuninista[3] o anarquista apostava perquè les organitzacions obreres prenguessin una forma més sindical que partidista. També creien en la independència de les organitzacions de classe i en envoltar els sindicats d'altres elements culturals i associatius. Es tenia la idea que la comuna revolucionària hauria d'estar composta per les associacions obreres, per això la seva importància.

Però tornem endavant en el temps. L'aparició de l'anarcosindicalisme a l'Estat espanyol es remunta almenys a 1902. Aquest any va tenir lloc una vaga general duta a terme segons els mètodes de l'anarquisme revolucionari del segle XIX, basat en societats de resistència i motins populars. La vaga va constituir un fracàs i això va fer que la militància anarquista busqués altres referents. Alhora, el proletariat va començar a assumir que, perquè les seves reivindicacions tinguessin èxit, s'hauria d'organitzar a gran escala i agrupar un nombre més gran de treballadors. Aleshores predominaven les

3 De Mikhail Bakunin (1814-1876), teórico, filósofo, sociólogo y, sobretodo, revolucionario ruso. Está considerado uno de los principales pensadores del anarquismo, dejando una profunda influencia en el socialismo revolucionario, el ateísmo militante y el sindicalismo de su época.

societats d'oficis i com a màxim aquestes s'agrupaven en federacions de ram o federacions locals, sense articular-se més enllà.

L'evolució de la militància anarquista cap a l'anarcosindicalisme, doncs, es pot llegir com un intent d'adaptar l'anarquisme a un nou context de la lluita de classes. En connectar amb el sindicalisme francès, que justament es desenvolupava en aquell moment, van importar el seu paradigma de sindicalisme revolucionari[4].

A Espanya, el nou sindicalisme revolucionari s'adoptà de manera natural, ja que entroncava amb l'actuació de la secció espanyola de la Primera Internacional durant el Sexenni Democràtic (1868-1974). En aquestes terres sempre va predominar el sector bakuninista (o anarquista), i entre la militància s'havia dipositat una gran confiança en l'acció revolucionària de masses i les organitzacions autònomes de la classe treballadora: mutualitats, societats, cooperatives i sindicats, en tant que revolucionaris, entenien la necessitat de tenir grans organitzacions de solidaritat i federacions articulades per ofici i per territori. Finalment, les societats de resistència[5] tenien una funció doble: primer de lluita contra el capital i després com a constructores d'una nova societat.

A més, des de mitjans del segle XIX el moviment obrer estava fortament influenciat pel republicanisme federal. L'organització federal i confederal que proposaven els anarquistes va ser adoptada també de manera natural, i de fet, el mateix anarquisme podria entendre's com a hereu d'aquell federalisme. La classe obrera ibèrica solia veure amb gran recel qualsevol impuls centralista que tendís a l'hegemonia d'alguna força política o ideològica.

4 El sindicalismo revolucionario popularizó las cuatro tácticas de lucha principales: Huelga, Boicot, Sabotaje y Label.

5 El societarismo era la forma en la que se organizaba el movimiento obrero antes de tomar la forma sindical que conocemos. Principalmente, había dos tipos de sociedades: las de Resistencia al Capital y las de Socorro Mutuo. Las primeras solían calcar las antiguas estructuras gremiales de los oficios, pero las adaptaban a la nueva realidad de las fábricas. Por tanto, ya no habría maestros oficiales y aprendices, sino obreros. Las segundas eran sociedades para asistir a los obreros en caso de enfermedad, accidentes o jubilaciones; simplificando mucho, serían las precursoras de la Seguridad Social.

Així doncs, durant els primers anys del segle, els anarquistes van ingressar de forma massiva a les societats obreres. I posteriorment, el 1907, amb la fundació de Solidaritat Obrera[6] i amb la celebració del Congrés Internacional Anarquista d'Amsterdam, aquesta tendència cap a la participació als sindicats va ser gairebé absoluta. No és que la militància anarquista fos molt nombrosa, però sí prou decisiva per imposar-se al si del moviment obrer durant anys i la clau per passar del societarisme al sindicalisme. A nivell polític, entenien que els sindicats havien de ser plurals i espais on tinguessin cabuda tots els treballadors, independentment dels seus posicionaments filosòfics, mantenint-los al marge de les disputes ideològiques i polítiques. Una manera de pensar que emanava directament de la Carta d'Amiens.

Una altra de les aportacions més destacades del Congrés de la CGT francesa, va ser la completa llibertat perquè cada sindicalista pogués participar, fora de l'agrupació sindical, en les formes de lluita que volgués, segons la seva pròpia concepció filosòfica o política, limitant-se a demanar-li, en reciprocitat, no introduir al sindicat les opinions que professés fora:

> *Pel que fa a les organitzacions, el Congrés decideix que perquè el sindicalisme assoleixi el seu màxim efecte, l'acció econòmica s'ha d'exercir directament contra els patrons, i les organitzacions confederades, com a grups sindicals, no han de preocupar-se per partits i sectes que, fora i al costat, poden perseguir lliurement la transformació social.*
>
> *[Fragment final de la Carta d'Amiens, 1906]*

Com a resum, l'anarcosindicalisme és la síntesi de l'anarquisme amb la filosofia del sindicalisme revolucionari. L'anarquisme es va vincular amb el moviment obrer a través del sindicalisme, elevant la consciència de la classe treballadora gràcies a l'organització sindical i els conflictes al voltant de la

6 Solidaridad Obrera se formó como una respuesta obrera a la creación de Solidaridad Catalana, una coalición de partidos regionalistas catalanes que tuvo fuerza a principios del siglo XX. Las sociedades obreras catalanas se federaron en la organización llamada Confederación Regional de Sociedades de Resistencia - Solidaridad Obrera" y además fundaron un periódico con el mismo nombre. Duró hasta los sucesos de la Semana Gloriosa (o la Semana Trágica) de 1909, cuando por causa de la represión cesó sus actividades. Fue sustituida al año siguiente por la CNT.

lluita salarial i de la producció. Per tant, va adoptar l'estratègia de la construcció de sindicats autònoms i allunyats del poder polític.

VÈNCER AL PESSIMISME

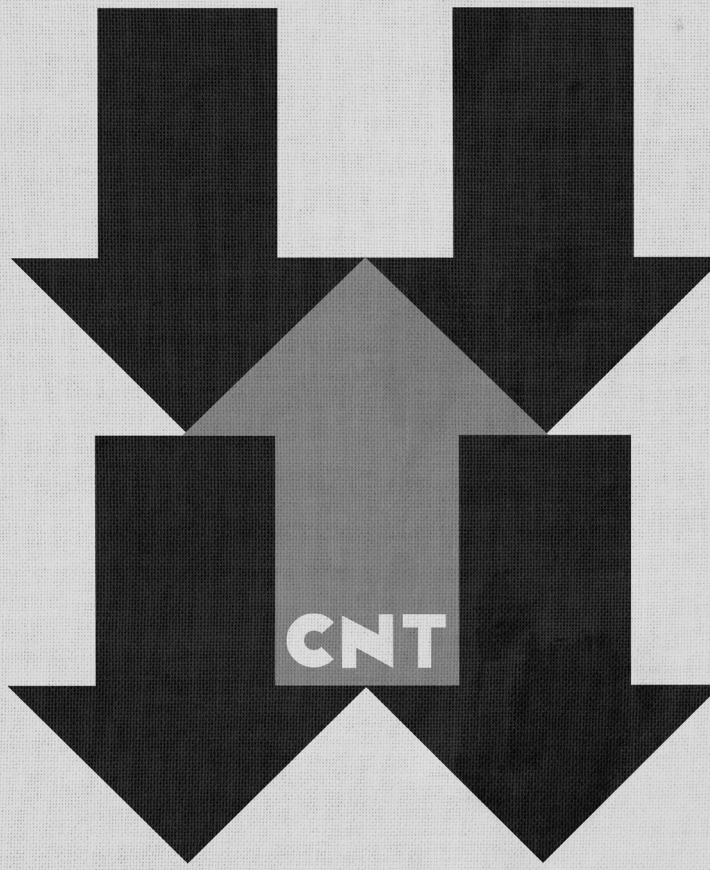

CANVIAR LA INÈRCIA

2.- Estat, institucions i democràcia.

L'Estat, com hem dit anteriorment, és l'estructura administradora de la societat, creada per la classe capitalista per defensar els seus interessos, i conforma una sèrie d'estructures jurídiques i repressives que en garanteixen la posició de poder dins del mode de producció. Jutges, policia i exèrcit, apliquen la legislació burgesa per protegir la propietat privada, l'acumulació i generen la indefensió de la nostra classe.

D'altra banda, les democràcies representatives aixequen una cortina de legitimitat sota una falsa sensació de participació. Els partits polítics representen una oligarquia al servei dels poders econòmics. Com podem veure comici rere comici, les grans opcions electorals no qüestionen mai l'ordre econòmic imperant, i el debat polític es redueix a meres qüestions estètiques o mesures pal·liatives per a les contradiccions del capitalisme. Els programes dels partits polítics se supediten als interessos empresarials, als seus braços mediàtics i a les relacions publicoprivades dins de l'alta administració de l'Estat.

Això no vol dir que el problema sigui que les opcions presentades a eleccions siguin o no siguin prou revolucionàries. Els mateixos ressorts institucionals impossibiliten una via revolucionària per aquestes vies. La institució és l'administració capitalista dels recursos públics, no una possibilitat de gestió socialista. No són poques les opcions que arriben al poder institucional amb la millor de les intencions i acaben jugant al tauler i en els temps que l'ordre burgès imposa.

Atenent la nostra tradició política, l'anarquisme creu que l'Estat no és reformable com a estructura per administrar la societat, ja que aquesta genera els mals del

món que pretén superar. Tal com creiem que no hi ha una possibilitat

d'Estat benefactor o socialista, ja que aquest acabarà generant una elit burocràtica que viurà a costa de la plusvàlua generada per la immensa part de la població.

Segons la tradició anarquista, posar fi a la societat de classes capitalista no evita la possibilitat de crear una societat de classes en altres termes. A més, atenent la tradició del sindicalisme revolucionari i de l'anarcosindicalisme, apostem pel sindicat com a estructura administradora de la societat.

Com a anarquistes, apostem per la democràcia directa. Per això assenyalem que la democràcia parlamentària és una farsa i una manera d'apaivagar la indignació del poble sota falses promeses i falses reivindicacions que acaben canalitzades a les lògiques del capital. La nostra democràcia es crea des de la base. Sota una estructura confederal, participativa i amb càrrecs rotatius.

Per tant, la nostra democràcia obrera, amb la participació de la classe treballadora en les decisions quotidianes dels seus centres de treball i territoris, s'oposa frontalment a la democràcia burgesa en què deleguem les nostres voluntats a tercers que mai no lluitaran pels nostres interessos.

2.1. Consciència de classe i poder sindical

Pel que hem dit anteriorment, l'anarcosindicalisme creu en la capacitat de les classes populars per dur a terme la seva pròpia revolució. Aposta pel desenvolupament d'estructures, processos de lluita i mecanismes d'aprenentatge que potenciïn la independència de la classe treballadora. Rebutja frontalment la necessitat d'una avantguarda intel·lectual i entén que aquesta engendra al seu si els mals de la societat de classes actual.

Per tant, el paper de la CNT és ser la força obrera dins dels centres de treball. Desenvolupant la capacitat de la classe treballadora per exercir el poder revolucionari. I així, un cop arribat un estadi revolucionari, que el poble pugui controlar la producció i l'administració de la societat sense necessitat de mecanismes estatals ni empresaris. A més, aquest poder construït de mica en mica dins del propi poble el previndrà d'elits burocràtiques o intel·lectuals que desviïn la revolució.

Entenem la classe treballadora com un subjecte divers, contradictori i en constant moviment. Els seus propis conflictes interns i l'hegemonia capitalista ens fan veure que la nostra primera tasca és treballar la capacitat organitzativa de la nostra classe. La consciència revolucionària és, des de la nostra aposta, una qüestió fonamentada en la pròpia experiència. La formació d'un poder sindical i revolucionari s'aconsegueix mitjançant el desenvolupament quotidià dels aprenentatges i els costums que permeten reconèixer els teus iguals. si de veritat apostem per una revolució integral, la classe treballadora ha de ser autònoma i tenir capacitat autogestionària per exercir la seva lluita, sense intermediàris ni delegacions.

Als mateixos estatuts de la CNT, concretament als seus dos primers objectius, queda reflectit:

> *A) Desenvolupar entre la classe treballadora l'esperit d'associació, independentment del sexe o el gènere, la raça, la nacionalitat, les creences polítiques, filosòfiques o religioses.*
>
> *B) Difondre i fomentar entre la classe treballadora la cultura i acció llibertàries, amb l'objectiu d'una banda, d'elevar la seva condició moral i material a la societat present, i de l'altra, assumir els mitjans de producció i consum de forma autogestionada, implantant el comunisme llibertari.*

Aquesta és precisament la idea central del nostre model sindical: la militància activa de CNT té per objectiu afavorir l'autogestió dels processos revolucionaris, enfocats als centres de treball. I aquest aprenentatge creix amb l'organització o decreix. És un procés viu que té una relació bidireccional permanent. Per exemple, les seccions sindicals tenen autonomia de decisió dins dels centres de treball i els sindicats de ram o federacions d'indústria al seu sector (respectant els acords i l'estratègia del sindicat).

Això vols dir que, si la secció mateixa, o qualsevol organisme sindical al seu nivell, va aprenent a monitoritzar els processos de producció, fomenta l'agitació, practica la lluita sindical sense intermediació i realitza estudis econòmics de l'empresa, desenvolupa processos d'autogestió obrera per la societat futura. aquestes pràctiques generen consciència, aprenentatge democràtic i autonomia proletària. Si les seccions sindicals són disfuncionals,

delegatives i no desenvolupen la seva lluita pròpia, els sindicat estanca el creixement.

Perquè el sindicat es deu al propi poder popular que aconsegueix crear a la seva classe. és a dir, la legitimitat de la CNT se sostindrà a través del poder obrer que pugui desenvolupar sense monitoritzar. Si el sindicalisme revolucionari creix, serà a través de la pròpia consciència combativa dels seus integrants. Si arribés la possibilitat d'una revolució, aquesta vindria donada per un increment progressiu de l'autonomia proletària organitzada. Per una força real. No apareixerà per un marc delegatiu o avantguardista, sinó que aquesta vindrà possibilitada per la capacitat obrera per controlar la producció de manera autònoma i descentralitzada.

També, des d'aquest sindicalisme de base, entenem el poder com la capacitat d'exercir una voluntat; un flux orgànic i viu que empeny, estira i s'estanca. Per tant, la vida en societat és un flux de poders existents que s'han de regular de manera que aquests no degenerin en autoritarisme o explotació. La nostra societat està travessada per una infinitat de qüestions, més o menys tangibles, que donen peu a relacions asimètriques dins de la vida en societat. La classe treballadora és plena de discriminacions per raons de gènere, raça, orientació sexual… cosa que dóna peu a relacions desiguals dins de les pròpies estructures de classe que constituïm per lluitar contra el capital. Per tot això, la CNT ha anat desenvolupant nombrosos acords amb què confrontar aquestes asimetries al seu si. Generar protocols i elements orgànics per garantir la participació de la classe treballadora en conjunt.

En relació amb això, la tradició del moviment llibertari practica allò que es coneix com a 'política prefigurativa'. Aquesta idea sosté que els modes d'organització i tàctiques realitzades reflecteixen amb exactitud el futur de la societat que es busca. És un concepte relacionat amb el d'acció directa i semblant al de la propaganda pel fet.

Per tot això, la nostra pulsió del món a què ens dirigim ha de projectar-se en les maneres de fer del sindicat, tant a nivell militant com organitzatiu. El nostre model confederal és un reflex de les formes i les estructures que proposem per al món del futur. Practiquem el federalisme perquè, com a herència de la tradició socialista a què pertanyem, entenem que l'individualisme no és la solució als nostres problemes i que el suport mutu és impres-

cindible per construir aquest món del futur. Per altra banda, practiquem el federalisme perquè creiem que el centralisme i les estructures verticals no són democràtiques ni llibertàries. Reneguem de les subvencions perquè entenem que la nostra independència i autonomia com a organització no han d'estar supeditades a les voluntats de l'Estat. En la nostra acció engendrem el món que resideix als nostres cors. És així com, mitjançant les mutualitats i el federalisme, apostem per construir un poder real de transformació social davant de la barbàrie capitalista.

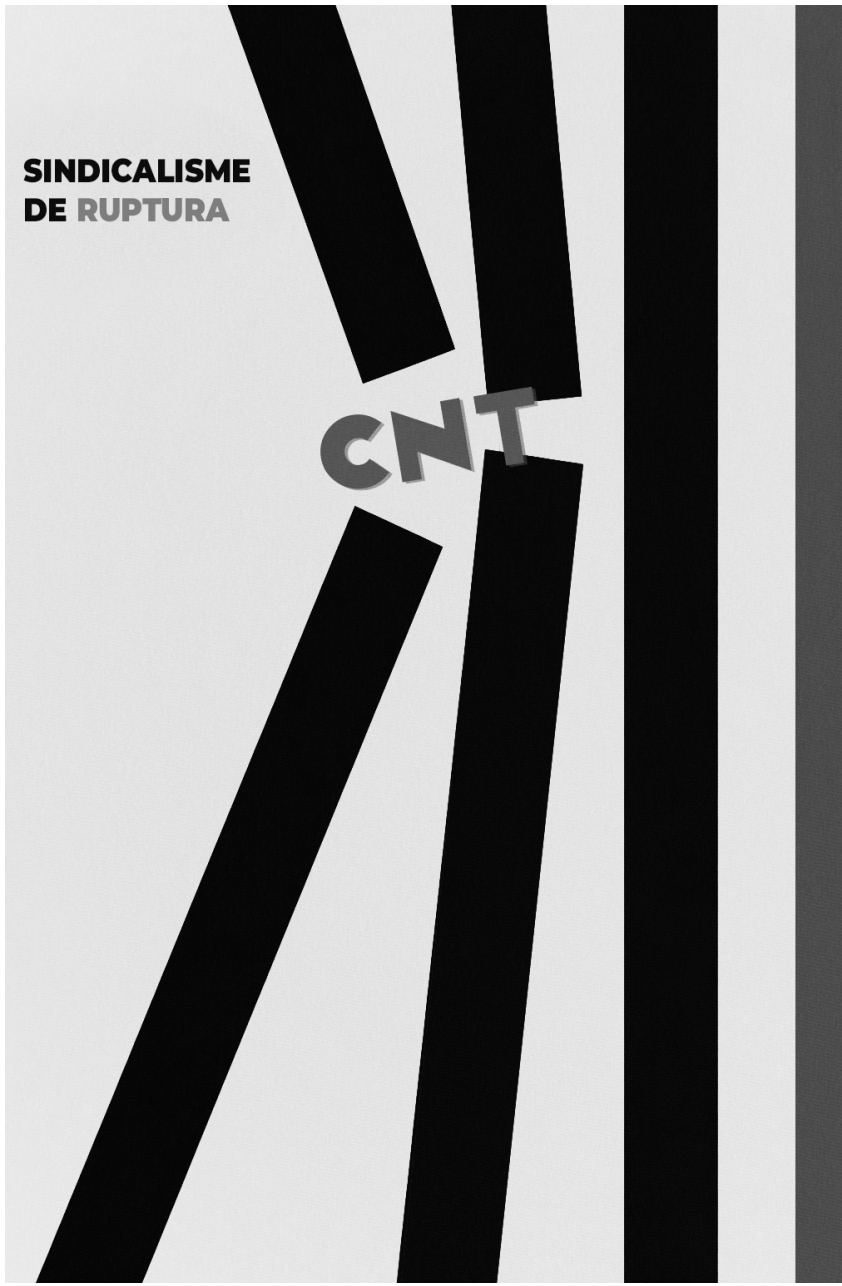
SINDICALISME
DE RUPTURA
CNT

3.- El nostre model sindical:

Si en apartats anteriors hem vist qüestions més generals, en aquest cas pretenem concretar molt més el nostre model sindical, que és aplicable a les empreses, i la base per construir, tant aquest "poder real de transformació social" del que hablábamos, como la propia revolución social, puesto que entendemos que nunca habrá tal revolución sin que la haya previamente en los centros de trabajo y los sectores productivos.

3.1. Què és un sindicat?

En termes generals és coneguda la definició de sindicat. Si ens fixem en definicions que recullen els diccionaris, seria, per exemple, aquella associació o organització creada per treballadors i treballadores per defensar els interessos econòmics i socials dels seus membres. O dels seus drets i interessos *legítims* segons l'OIT (la cursiva és nostra). I segons la pròpia CNT, un sindicat és una associació de treballadors i treballadores que busquen millorar les condicions de vida, tant materials com culturals.

La CNT posa un èmfasi especial en aquesta qüestió perquè els drets o els interessos poden entendre's limitats pel marc legal segons el context històric; no obstant això, assenyalar que es busca una millora de les condicions de vida a tots els nivells és una cosa continuada, limitada únicament per les possibilitats històriques que cada societat humana hagi desenvolupat.

3.2. Per què hi ha diferents sindicats?

Tot i el que és bàsic de la premissa, i de la simplicitat de la idea de "la unió fa la força", per què hi ha diferents sindicats? Per què no hi ha un únic sindicat amb què tenir *més* força?

Si bé la CNT històricament ha apostat per aquest únic gran sindicat que representa realment la força obrera, la realitat avui és diametralment oposada. No només ens hem de preguntar per l'existència de diferents sindicats, sinó en realitat per l'existència de tants sindicats.

Avui dia a l'Estat hi ha centenars d'organitzacions sindicals i si anem al registre oficial i hi incloem els que treballen en sectors o empreses concretes, la xifra s'eleva a milers de sindicats oficialment registrats.

A nivell internacional això no sempre és així: hi ha països on en una mateixa empresa o sector no hi pot haver més d'un sindicat, o països on simplement no és legal sindicar-se. En realitat, totes les legislacions sobre dret sindical, fins i tot les que formalment garanteixen el dret a fundar sindicats i a afiliar-se, tenen per funció limitar-ne el potencial, que no és sinó la força col·lectiva del proletariat organitzat.

Des d'aquesta perspectiva, en el nostre context concret, és important entendre que, malgrat que la legislació espanyola confereix a tots els sindicats el mateix marc d'actuació, en realitat no totes les organitzacions sindicals fan les mateixes coses ni tampoc no persegueixen els mateixos objectius.

Davant del garbuix de sigles, aparents similituds i importants diferències ideològiques, però sobretot pràctiques, cal aterrar la qüestió en termes de model sindical. Des d'aquesta perspectiva, podrem analitzar aspectes que diferencien un sindicat d'un altre.

Per exemple, una de les principals categories és el sindicalisme de classe, aquell que pretén organitzar el conjunt de la classe, sense distinció del sector o ofici en què es treballi. Per contra, hi ha molts sindicats que el seu àmbit professional d'actuació es limita a una empresa, un sector o fins i tot un ofici determinat.

S'ha anomenat històricament "grocs" els sindicats col·laboratius amb la patronal, en oposició als sindicats de classe; i sovint s'han equiparat amb sindicats corporatius, perquè defensen interessos exclusius d'un col·lectiu determinat. Històricament la patronal catalana va recolzar aquest tipus de sindicats contra la CNT després de la vaga de la Canadenca el 1919. No obs-

Clase trabajadora fragmentada

Estadio 0

- Despolitización
- Individualismo
- Conquistas bajas
- Acumulación de fuerzas

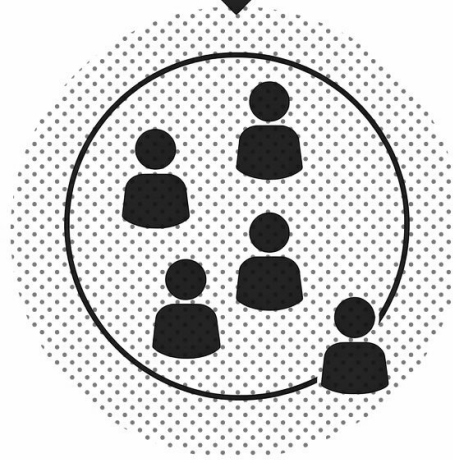

tant això, per ser precisos, el que determina que un sindicat sigui groc és sobretot la seva activitat corporativista i contrària als interessos de classe.

Una altra diferència a l'hora de classificar sindicats és l'àmbit territorial, que en pot limitar l'activitat a una àrea concreta. Hi ha sindicats l'àmbit dels quals és tot l'Estat, una o diverses comunitats autònomes, una localitat o fins i tot una regió que no se circumscriu a una unitat administrativa concreta. També hi ha sindicats que s'organitzen a nivell internacional juntament amb organitzacions d'altres països.

Una altra qüestió que diferencia la majoria de sindicats són les seves finalitats. Hi ha sindicats que plantegen als seus objectius una transformació de la societat, mentre que altres sindicats no. Dins dels sindicats que plantegen una transformació social n'hi ha que la persegueixen a través de reformes i els que afirmen donar suport a una transformació de tipus revolucionària. També hi ha sindicats que es plantegen canvis socials, però la funció dels quals a la pràctica és perpetuar l'actual estat de les coses.

Per a la CNT hi ha un element important que és la tàctica, és a dir, la forma concreta en què es fan les coses. I la CNT adopta l'acció directa com a tàctica.

En l'actual marc de relacions laborals la majoria de sindicats es recolzen en les anomenades eleccions sindicals a l'hora d'actuar als centres de treball i com a font de legitimitat de la seva acció sindical. Per a la CNT les eleccions sindicals són allò oposat a l'acció directa.

La CNT és, en resum, una organització sindical de classe, organitzada a tots els territoris de manera confederal, també a nivell internacional mitjançant la CIT, la Confederació Internacional del Treball. La nostra finalitat és la revolució social amb la implantació del Comunisme Llibertari, i com a tàctica apostem per l'acció directa a través del model de seccions sindicals de la CNT.

Per a la CNT és important posar èmfasi en que el concepte de Llibertat Sindical al nostre país està esbiaixat. Totes les legislacions dels Estats sobre aquesta qüestió, fins i tot els més democràtics, han servit per canalitzar,

limitar o restringir les tàctiques històriques de la classe treballadora. Cal recordar que el marc de relacions laborals actual es va regular durant el període de transició de la dictadura militar franquista a l'actual monarquia parlamentària. Aquesta Transició es va fer, en realitat, contra el moviment obrer que, malgrat no tenir reconegut el dret d'associació, manifestació o vaga, va posar en perill el sistema econòmic del final del règim, i va exercir totes les llibertats que defineixen formalment una democràcia malgrat tot.

És per això que recordem que no existeix una Llibertat Sindical plena, mentre que la que formalment sí que està regulada en la legislació té com a propòsit, emmordassar la lluita de les classes treballadores fomentant un tipus particular de sindicalisme que li és funcional a l'Estat i el Capital. És per això que per a la CNT avui és de vital importància recuperar el debat sobre el model sindical entre les forces que pretenem transformar l'estat actual de les coses.

3.3. Els principis tàctiques i finalitats de la CNT

La CNT, com a organització revolucionària, es basa en una sèrie de principis que formen la seva idiosincràsia i han de servir per guiar les seves tàctiques fins a aquestes finalitats ja esmentades anteriorment: les del Comunisme Llibertari.

Els principis de la CNT són l'antiestatisme i la seva oposició a altres maneres de poder com la religió i la pseudociència; antimilitarisme i internacionalisme, antisexisme, federalisme, solidaritat i suport mutu.

La CNT adopta com a tàctica principal l'acció directa, és a dir, l'acció lliure dels treballadors i les treballadores contra la patronal i l'Estat en la defensa dels seus interessos, sense mediacions de cap mena.

L'acció directa és la tàctica coherent amb els principis de la CNT per assolir els objectius. Implica negar la mediació de les institucions de l'Estat, que a l'àmbit laboral significa el rebuig al Diàleg Social i als Comitès d'Empresa com a forma de mediació de la relació laboral.

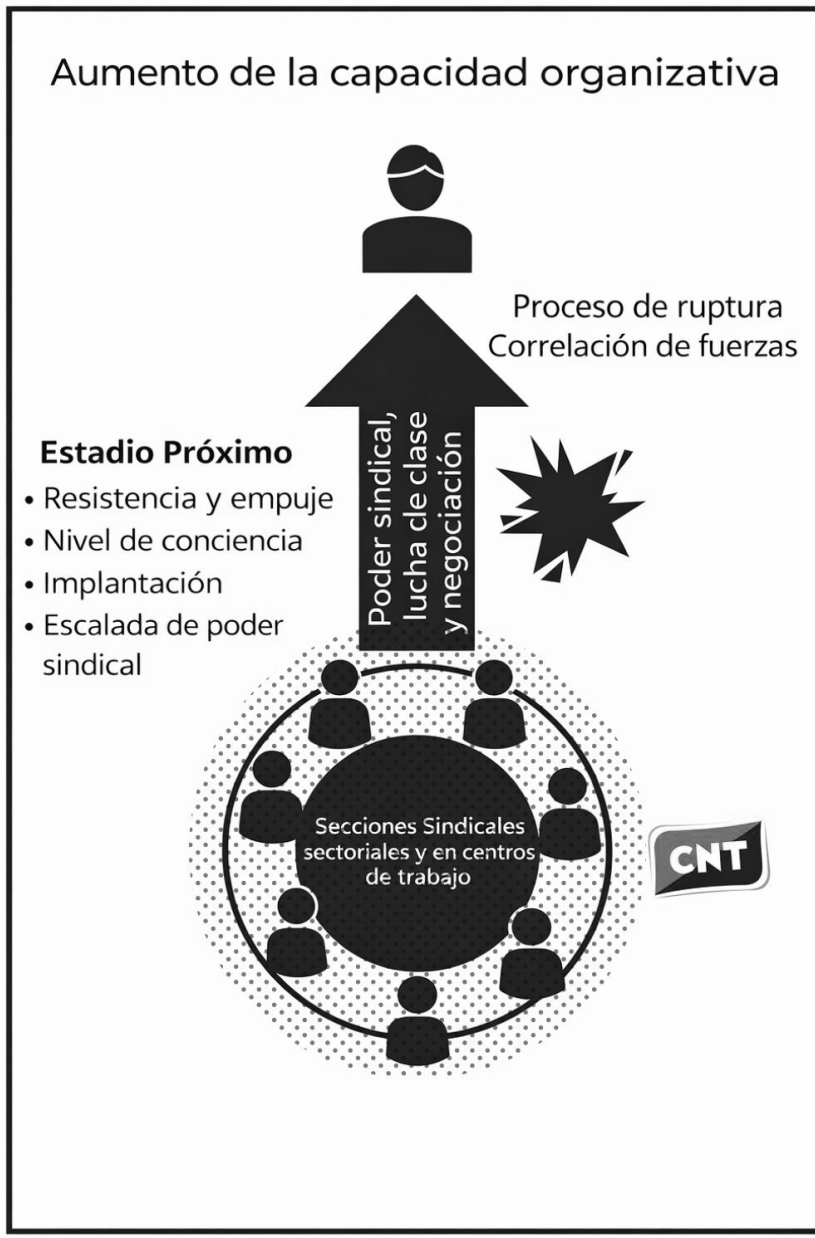
Aumento de la capacidad organizativa
Proceso de ruptura
Correlación de fuerzas
Poder sindical, lucha de clase y negociación
Estadio Próximo
• Resistencia y empuje
• Nivel de conciencia
• Implantación
• Escalada de poder sindical
Secciones Sindicales sectoriales y en centros de trabajo
CNT

L'anarcosindicalisme, com a forma d'organització i síntesi anarquista i sindicalista, té a l'Estat Espanyol la CNT com la seva organització basant-se en aquests principis, tàctiques i finalitats.

3.4. Som un sindicat d'implantació

La CNT adopta un model sindical basat en la implantació de les nostres seccions sindicals; és a dir, en la legitimitat que ens confereix la nostra presència real i organitzada als centres de treball a través de les seccions sindicals.

La Secció Sindical és el sindicat a l'empresa, una extensió del mateix a cada centre de treball. Aquestes seccions sindicals es regeixen pels estatuts dels sindicats propis, d'acord amb la capacitat d'autoorganització d'aquests. Representen la seva pròpia afiliació, en primera instància, que elegeix els seus propis representants de manera independent de qualsevol procés extern on intervenen l'Estat o les empreses. Aquests representants sindicals ho són també dels treballadors en funció de la implantació de l'afiliació que tingui aquesta secció sindical: com més implantació, més gran serà la capacitat d'actuació.

Les seccions sindicals de la CNT tenen dret a allò que s'anomena nucli essencial de la Llibertat Sindical, és a dir, a l'exercici del dret a la negociació col·lectiva, el dret de vaga i al plantejament de conflictes individuals i col·lectius. També a presentar candidatures, segons la llei, per a l'elecció de Comitès d'Empresa, tot i que, com hem dit, en regular-se pels estatuts de la CNT les nostres seccions sindicals renuncien a fer-ho.

Aquest encaix legal de l'acció sindical per a les seccions sindicals, a diferència dels òrgans unitaris de representació, té l'avantatge que s'adapta a la nostra tàctica d'acció directa. Les seccions sindicals de la CNT es basen en la pròpia força, en la implantació a l'empresa, a l'hora de poder desplegar la seva activitat sindical. Estimulen la participació i la implicació dels seus membres, i en regir-se pels estatuts del sindicat i no per institucions externes de l'Estat, els seus representants són revocables en tot moment per la pròpia afiliació. A més, els acords que es puguin negociar amb l'empresa han de ser aprovats per l'assemblea de la secció sindical.

En definitiva, es fomenta l'equitat entre els membres de la secció sindical i supera la separació que hi ha entre representants unitaris i la plantilla en un altre tipus de models sindicals.

Quan la secció sindical negocia, ho fa des d'una posició de força quan la plantilla té les condicions per fer-ho. És més independent de procediments intervinguts per l'Estat i la patronal i depèn de la conjuntura de la lluita de classes. És a dir, que no es basa en l'exercici de representació formal al marge de la situació real de la plantilla, sinó que hi ha una relació entre l'organització de la plantilla i la combativitat de la classe. Totes dues es retroalimenten, educant a més els treballadors i treballadores per no confiar sinó en les seves pròpies capacitats, al sindicat com a organisme independent de l'Estat i la patronal i en la necessitat de lluita per millorar les seves condicions de vida a tots els nivells.

Les seccions sindicals de la CNT, gràcies a la seva tàctica d'acció directa, fomenten l'esperit d'associació i tenen un valor educatiu: ensenyen a reflexionar, a decidir, a actuar.

La resta de sindicats basen la seva acció sindical a l'empresa a través de la participació en els processos d'eleccions sindicals, i la legitimitat en la representativitat que obtinguin en funció dels vots obtinguts.

Però des d'una òptica de classe, la força d'un sindicat, que realment prové de l'organització dels treballadors, es mostra realment en el conflicte. Les mobilitzacions, la combativitat o el seguiment d'una vaga són l'expressió de la força organitzada del sindicat en una empresa i és el que ha de mesurar la patronal en cas de conflicte, ja que els vots no paren la producció, ni t'esbronquen al carrer ni tampoc aixequen una barricada. Els vots que obtingui un sindicat en una empresa només poden tenir sentit per a la patronal quan li interessi conèixer el nivell d'adhesió d'una plantilla a una organització sindical en temps de pau social.

En unes eleccions sindicals es designen representants formals dels treballadors per a un mandat de quatre anys. Aquest tipus de representants estan limitats en nombre per la mida de la plantilla, i no poden existir en plantilles inferiors a 6 treballadors. Representen el conjunt de la plantilla en cada àmbit (centre de treball, empresa…) i tenen la facultat legal de signar

acords amb la patronal en representació de tota la plantilla, sense necessitat de consultar-li res, per la qual cosa poden signar acords contraris als interessos de la majoria.

Aquests representants, d'altra banda, no poden ser fàcilment revocats, o directament no és possible fer-ho durant processos de negociació col·lectiva, que és on sol ser més necessari que mai.

D'altra banda, les atribucions d'un representant unitari són personals, per la qual cosa, encara que fos expulsat del sindicat, un representant del comitè d'empresa mantindria les seves atribucions passant a ser independent. De fet, les candidatures per a representant unitari en realitat no depenen dels sindicats, ja que es poden presentar candidatures independents de treballadors i treballadores.

Això és així per la pròpia funció que en realitat exerceix el model sindical dissenyat per l'Estat, un model sindical basat en la representativitat i la concertació social.

Val a dir que la totalitat dels sindicats que participen de les eleccions sindicals legitimen la seva acció des d'aquesta institució. En altres paraules, no es concep dur a terme l'acció sindical al marge de les eleccions sindicals, i quan no es participa de les mateixes, és per la impossibilitat de presentar candidatures (falta de candidats) o perquè s'està treballant per presentar-la a les properes eleccions i, en realitat, l'objectiu és aconseguir la seva presència en els òrgans de representació unitària de les empreses des d'on obtenir la legitimitat sindical.

Per això, la CNT considera que el millor model sindical que s'adapta a la nostra tàctica d'acció directa és el de les seccions sindicals basades en la implantació.

3.5. Finançament, alliberats sindicals i Diàleg Social

3.5.1. Sobre el crèdit horari i alliberats sindicals

Hi ha una relació directa entre el model sindical a nivell d'empresa o centre de treball, i la funció que mantenen a nivell social, la relació amb la classe patronal i l'Estat.

El model de representació, sustentat en els òrgans de representació unitària, confereix a aquests una sèrie de garanties. Formalment aquestes garanties han de servir per evitar les represàlies de l'empresa, però a la pràctica fomenten una separació entre la plantilla i els seus representants.

Aquesta separació se sustenta en diverses qüestions: d'una banda, la suposada protecció especial davant de l'acomiadament respecte a la resta de treballadors i treballadores, però també la garantia de permanència a l'empresa en processos de destrucció d'ocupació (expedients de regulació).

Tot i això, aquí la qüestió rellevant és el crèdit horari (hores sindicals), que a més poden acumular-se per part dels representants del comitè d'empresa d'un mateix sindicat en benefici d'un d'ells, cosa que permet que aquest representant disposi d'una quantitat elevada d'hores sindicals cada mes. En empreses grans s'arriba a una situació en què aquests representants disposen de tantes hores sindicals que poden no acudir al seu lloc de treball, parcialment o totalment, en el que se sol anomenar "alliberats sindicals".

Aquests alliberats sindicals passen a treballar per al sindicat, encara que també cobren la seva nòmina de l'empresa. D'aquesta manera als sindicats que mantenen la seva estructura bàsica només opten a aquests llocs les persones que treballen en empreses molt grans, que no representen ja el treballador mitjà i precari del país.

Dit això, volem aclarir que la CNT no està en contra de l'ús d'hores sindicals en si mateixes, sempre que es facin servir estrictament per a qüestions sindicals. La CNT està en contra de la possibilitat d'acumular hores i de la figura de l'alliberat sindical que hem esmentat abans. Així, si una secció sindical de la CNT disposa de crèdit horari mai no seran acumulables, en no participar dels comitès d'empresa, estaran sota control sindical i, gràcies al sistema de revocació assembleària del sindicat, si s'arriba a revocar un delegat sindical per l'assemblea de la secció sindical perd l'accés a aquest

Economía socializada

Asambleas y consejos

Control obrero de la producción

Democracia en las decisiones productivas

Economía para las necesidadés humanas

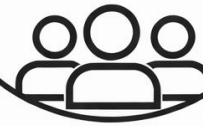

CNT

crèdit horari sindical.

Un altre aspecte, menys evident però crucial, és la funció de diàleg permanent entre els representants unitaris i la direcció de l'empresa. Cal assenyalar que les dinàmiques anteriors conformen una certa permanència i durabilitat de la majoria dels representants unitaris a les empreses. La rotació de vegades no és fàcil, però combinada amb una dinàmica de diàleg permanent amb l'empresa en temps de pau planteja un problema: els representants s'acomoden en una dinàmica de gestió de les relacions laborals conjunta, és a dir, mesurar el compliment de la legislació, que es recolza en els privilegis que mantenen els representants unitaris per exercir com a tals. Alhora, les empreses acaben per conèixer amb detall la personalitat i particularitats d'aquests representants, amb els quals mantenen reunions periòdiques en temps de pau social.

Aquesta dinàmica és analitzada, estudiada i estandarditzada en diversos màsters universitaris per tal de vehicular la negociació col·lectiva en els termes més favorables als interessos de l'empresa, amb l'objectiu de desactivar la combativitat de les plantilles a través dels seus representants unitaris. Per això és tan important per a la CNT la forma en què es trien representants a les empreses.

3.6. Finançament dels sindicats i diàleg social

Arribats a aquest punt, ens hem d'aturar en la qüestió de les conseqüències d'aquest model de representació unitari als centres de treball a un nivell més general, és a dir, quines implicacions comporta per als sindicats fora de les empreses.

És important destacar que, de la mateixa manera que es mesuren els sindicats a les empreses en funció dels seus resultats a les eleccions sindicals, aquests mateixos resultats es comparen de forma acumulada entre els sindicats a nivell autonòmic, sectorial i estatal.

Els sindicats que superen determinats percentatges de representants unitaris electes a les seves candidatures, poden ostentar la condició de sindicats més representatius en un sector, una comunitat autònoma o a nivell

estatal, cosa que els permet ostentar una representació institucional i formar part del diàleg social.

El diàleg social forma part del model de representació sindical posterior a la II Guerra Mundial, en què convergeixen els interessos de classe empresarial amb la treballadora en nom de l'estabilitat social i el progrés. Aquesta quimera oculta la veritable funció del sindicalisme de concertació social o d'Estat, com també s'ha anomenat, que és la de canalitzar les reivindicacions obreres segons els acords de la Transició Espanyola sintetitzats als Pactes de la Moncloa, que continuen sent vigents avui.

En altres termes, el diàleg social és el poder de veto de la patronal, amagant la funció de l'Estat per garantir els interessos de les classes dominants, i pretenent legitimar els sindicats més representatius i projectant una força virtual en ser rebuts per governs i patronals per discutir les grans qüestions d'Estat. Tot i això, després de dècades d'aquest model, les dades mostren una pèrdua sostinguda del poder adquisitiu, menys pes dels salaris i el treball en favor del rendisme i els beneficis, la persistència de la bretxa salarial de gènere o uns nivells molt elevats de sinistralitat laboral.

A la majoria d'empreses on hi ha una tradició sindical arrelada, generalment mitjançant eleccions sindicals, aquesta funció de representació dels sindicats de concertació es duu a terme mitjançant les relacions laborals derivades del diàleg social, com són les reunions entre comitè d'empresa i Direcció o els organismes paritaris com els comitès de Seguretat i Salut. La mentalitat de la classe treballadora en aquests sectors projecta una imatge del sindicalisme com una cosa funcionarial, cada cop més aliena a la lluita de classes i a una visió corporativa del sindicalisme. No és estrany, doncs, que aquest model sindical sobrevisqui actualment a Europa a l'administració pública i sectors industrials productius de llarga tradició sindical com l'automoció, mentre que a la resta de sectors l'organització sindical és anecdòtica.

Una altra qüestió fonamental és el finançament dels sindicats. Els sindicats, òbviament, es financen amb les quotes sindicals, però hi ha un sistema de subvencions directes i indirectes que guarda relació directa amb les eleccions sindicals.

Els sindicats, en funció dels percentatges de representants obtinguts a les eleccions sindicals, aconsegueixen subvencions directes de l'Estat i les comunitats autònomes per al seu finançament. Hi ha altres tipus de subvencions menys evidents, com les que es poden sol·licitar per impartir cursos de formació, les que obtenen en participar als organismes no jurisdiccionals de solució de conflictes de treball, altres subvencions específiques d'ajuntaments, diputacions..., així com les que poden obtenir de la participació en institucions del diàleg social.

En funció de la seva major o menor audiència a les eleccions sindicals, els sindicats reben sumes més o menys elevades, però són quantitats elevades que permeten finançar estructures directives burocratitzades que lògicament dependran de la seva major o menor integració en aquest sistema.

Tot i això, se sol passar per alt que existeix, a la pràctica, un sistema de subvenció indirecte als sindicats a través del crèdit horari. Si bé està estesa l'opinió popular que s'utilitzen les hores sindicals

per anar a la platja, allargar el cap de setmana o atendre qualsevol altra qüestió personal aliena a l'activitat sindical, la realitat és que la majoria de sindicats grans i petits depenen de les hores sindicals dels seus representants unitaris per a la seva estructura orgànica interna. Des d'alliberar sindicalistes que ocupin càrrecs com hem explicat anteriorment, a poder atendre tota mena de qüestions internes del sindicat.

El problema d'aquesta qüestió és que fomenta i accelera la dependència interna dels sindicats de tota mena, més o menys tendents al diàleg social o al conflicte, amb el model de relacions laborals que a l'Estat espanyol té la seva pedra angular al sistema de representants unitaris (eleccions sindicals), finançament subvencionat i participació en la dinàmica general del diàleg social.

Per tot això, la CNT rebutja les eleccions sindicals i aposta pel model de seccions sindicals propi, ja que garanteix una independència econòmica i política de l'Estat i la patronal i permet desenvolupar millor la seva tàctica de l'acció directa d'acord amb els seus principis anarcosindicalistes.

4.- La negociació col·lectiva i la vaga

La negociació col · lectiva per a la CNT és una eina per guanyar drets socials i laborals, no un sistema d'estabilitat social a les empreses; perquè no busquem perpetuar l'estat actual de les coses, sinó forçar els límits del dret que encotilla les condicions de vida de les classes treballadores.

Des d'aquesta perspectiva, la negociació col·lectiva l'hem d'entendre com el control de les nostres condicions de treball a través de l'acció sindical. Des de la secció sindical al nostre lloc de treball, i a nivell general des del sindicat. És una de les expressions que adopta l'acció directa.

La negociació col·lectiva a la CNT ha d'entendre's des d'una perspectiva de classe i comunista llibertària: no busquem negociar la pau social, busquem transformar la realitat; i pel camí a la conquesta d'aquesta transformació hem de ser capaços d'adaptar la negociació col·lectiva, no al dret burgès, sinó a les condicions de la vida social a què aspirem. És per això que, a més de la lluita immediata pel salari, apostem per la reducció de la jornada laboral, per abolir la discriminació de gènere i de tota mena, per integrar una perspectiva ecologista i per unir els interessos concrets de les empreses amb l'interès general de la classe treballadora evitant corporativismes.

Des d'aquesta perspectiva, considerem que la negociació col·lectiva ha de ser sectorial també per abordar les problemàtiques específiques de les classes treballadores a cada sector industrial i econòmic, però considerem que aquesta negociació col·lectiva no tindrà cap força sense una implantació real als centres de treball. És per això que apostem per una negociació sectorial empresa a empresa, per aconseguir finalment una força obrera capaç de sostenir una lluita sectorial des de totes les empreses i des de la nostra tàctica de l'acció directa a través de la vaga.

Així, la vaga és el principal instrument de negociació col·lectiva per a la CNT. A través de la vaga, podem desplegar el nostre concepte de model anarcosindicalista. La vaga ha de servir per arrencar drets a les empreses, però per això primer cal unir la plantilla mitjançant un model sindical que aposti per la participació, la democràcia directa i la unió de classe per sobre d'interessos corporativistes o privilegis sindicals.

La vaga implica el desenvolupament de l'esperit associatiu de la nostra classe, i mitjançant aquesta i la solidaritat del sindicat, estimulem l'extensió dels conflictes a nivell social, fora de l'espai físic de les empreses per demostrar que continua existint la lluita de classes, que els nostres problemes laborals no són particulars sinó el resultat concret del sistema d'explotació capitalista.

La vaga impulsa els treballadors i les treballadores a aturar la seva situació d'explotació, per passar a ser éssers humans en comunitat. Quan la vaga transcendeix l'empresa, implica les famílies dels vaguistes, el sindicat, els barris i els pobles on té lloc aquesta lluita; es converteix en una comunitat en lluita i crea consciència de classe, tan necessària per poder trencar amb la mentalitat de la societat de consum.

A més, en la lluita contra l'explotació capitalista a través de la vaga, els treballadors i les treballadores, descobreixen per si mateixes la funció real de les institucions de l'Estat per salvaguardar els interessos de les classes explotadores. Sense lluita de classes no hi pot haver cap canvi de mentalitat.

La vaga, en definitiva, és un procés de lluita que ens ha de tornar a servir per reconstruir el Proletariat Militant que donarà lloc a una nova societat. És per això que la CNT té en el conflicte i en la vaga els seus màxims exponents, no només per conquerir drets, sinó també per mostrar a la classe treballadora que la seva emancipació només podrà ser obra d'ella mateixa.

4.1. Seccions sindicals: el braç del sindicat a les empreses

El nostre programa, com ja sabem, té una finalitat revolucionària. Per tant, les seves tàctiques i els seus mètodes han de ser coherents amb aquest horitzó. L'estratègia sindical de la nostra organit-

zació als centres de treball ha de garantir la democràcia obrera, la coherència ideològica amb la CNT i una capacitat d'acció independent dels mecanismes d'intermediació capitalista. Una de les tasques de la nostra confederació és marcar els seus propis temps i la seva pròpia agenda per tal de garantir aquesta independència política. És a dir, no jugar al ritme que imposen la patronal i les seves institucions. Per tot això, la nostra aposta és la secció sindical, entesa com el braç de la CNT dins de l'empresa.

Les seccions sindicals, a diferència de les estructures de concertació capitalista, ens garanteixen flexibilitat, capacitat d'acció i de lluita sindical sota un programa d'agitació. No se sotmeten als ritmes ni a les lògiques que imposa la disciplina de les eleccions sindicals, sinó que les desacrediten en la pràctica. Una secció sindical es deu a la seva acció i a la seva activitat. És per això que només a través de l'impuls inexorable de la nostra pràctica sindical podem capgirar la tendència dins dels centres de treball.

4.2. Agitació política als centres de producció (gènere, ecologia, democràcia, participació...).

A través del nostre model de seccions, plantegem els centres de treball com a "micromóns" on practicar l'agitació política i sindical. Cada empresa té la seva particularitat i naturalesa, per això és necessària la independència de les seccions per adaptar l'estratègia a la seva realitat concreta. La nostra activitat sindical no només mira cap a qüestions de drets laborals, sinó que porta el programa polític, mitjançant l'activitat sindical, cap a la classe treballadora. Nombrosos acords de l'organització ens han portat a desenvolupar línies d'acció sindical en qüestions com ara el feminisme, la democràcia sindical o l'ecologia. Recollint la llei i la jurisprudència actual, creem programes d'acció sindical que mantinguin la nostra organització viva i visible a les empreses.

Per exemple, hi ha moments on l'acumulació de forces o les condicions laborals que estableixen els convenis col·lectius no permeten un recorregut sindical a mitjà termini des del exclusivament laboral. El sindicat planteja, per tant, estratègies d'agitació interna a través del nostre programa. Portem el feminisme als centres de treball mitjançant qüestions com la paritat de la plantilla, permisos, conciliació, o lluitem contra l'assetjament sexual a la feina. Això permet, d'una banda, continuar desenvolupant la capacitat de

treball de la nostra secció i, de l'altra, elevar la consciència o l'interès sindical de la resta de la plantilla. Pel que fa a la qüestió ecològica, plantegem la lluita sindical al voltant de la planificació eficient de la producció, informes d'emissions, transparència dels processos esmentats, monitorització per part de la plantilla o propostes de sostenibilitat del procés de producció. Aquest tipus d'estratègies no es plantegen per millorar l'empresa capitalista com a tal, sinó per conscienciar la plantilla de la seva capacitat i intel·ligència per controlar la producció sense necessitat d'empresaris que miren cap a una altra banda amb la qüestió ambiental. Tot això ho acompanyem d'una exigència de democràcia al centre de treball. Proposant assemblees de treballadors, reunió amb els empresaris (sense intermediació legal) i demostrant l'eficiència dels mecanismes assemblearis per a l'administració de la vida.

D'aquesta manera, l'agitació política fa que traslladem el nostre programa al conflicte capital-treball. Evidenciant l'explotació d'una classe parasitària sobre les nostres vides i, a més, proposant una nova forma de gestió del procés productiu esmentat.

4.3. . Aprenentatges i espais d'autoorganització obrera a través de l'acció sindical (Greixant el motor revolucionari de la classe treballadora)

Com ja hem dit anteriorment, una tasca del sindicat és elevar la consciència revolucionària de la seva afiliació. Empoderar la classe treballadora com a subjecte de canvi. El nostre model sindical exigeix i necessita l'aprenentatge col·lectiu. Com que no plantegem un model de delegació ni d'intermediació, el seu èxit passa perquè la classe treballadora mateixa sigui propietària del seu destí mitjançant la lluita revolucionària. Això vol dir que entenem la lluita sindical com un espai de formació i millora qualitativa, un entrenament polític per a les bases populars. Aquesta millora qualitativa és la que donarà la condició de possibilitat per a estadis superiors de la lluita cap al Comunisme llibertari.

La maquinària sindical de CNT ha experimentat una millora qualitativa i quantitativa en els darrers lustres. L'augment de casos sindicals, i la seva diversitat, ens porta una complexitat més gran. Això fa que es vagi recopilant

documentació, aprenentatges i habilitats militants que possibiliten lluites sindicals encara més ambicioses. És a dir, el camí emprès ens porta a un increment exponencial de la intel·ligència col·lectiva, que comporta la millora de la seva militància per les pròpies exigències del sindicat. El nostre model sindical és un procés de retroalimentació que empeny cap a la millora. Si en un any portem a terme cinc vagues i sabem recollir tots aquests aprenentatges amb coherència, això serà la base per arribar a deu vagues l'any següent.

El sindicalisme revolucionari suposa una pràctica de passos curts i una elaboració a foc lent. Generant una base sòlida per fer el següent pas cap endavant. El nostre model, en constant creixement i legitimitat, no creu en els camins ràpids ni en les dreceres. Això també vol dir que amb menys afiliació que altres sindicats fem molt més mal a la patronal. Perquè el nostre model planteja la confrontació directa i la deslegitimació de la realitat imperant. Duplicant la nostra afiliació no fem el doble de mal, sinó que l'impacte es multiplica exponencialment. La nostra potencialitat és que el nostre model, mantenint aquest creixement, multipliqui les seves possibilitats per molt més. Ens trobem en un moment de greixatge de la màquina revolucionària i acumulació de forces. Dels èxits actuals engendrem la possibilitat combativa per al demà.

La política no deixa buits per omplir. Com comentàvem, el model sindical a l'Estat espanyol deixa molts sectors amb un pes sindical anecdòtic, per no parlar d'altres realitats que queden expulsades fora de la feina assalariada. El programa de CNT, gràcies a la seva flexibilitat i la feina de base, permet al sindicat omplir aquests buits on el sindicalisme de concertació capitalista no arriba. Constituir una xarxa obrera, conscient i combativa, que desbordi tots els estaments que l'Estat de Benestar ha aixecat per frenar la revolució social, un sindicalisme que genera una intel·ligència col·lectiva prou diversa i descentralitzada perquè el poder capitalista pugui acabar amb ella.

SINDICALISME PER A

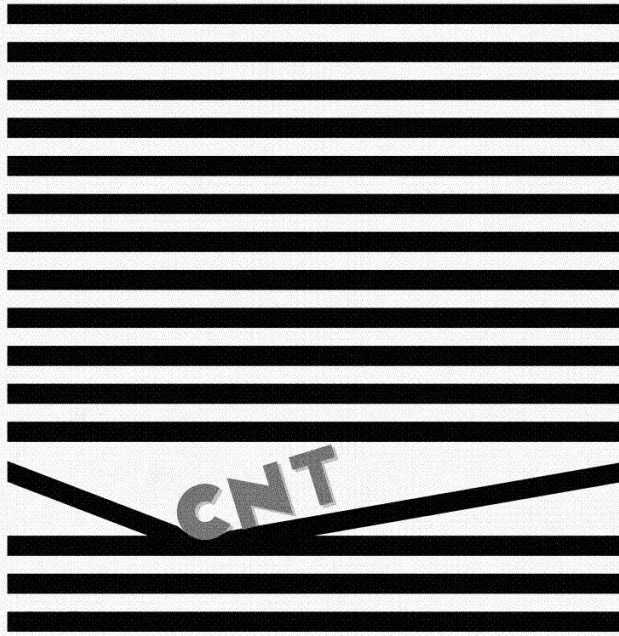

CANVIAR-HO TOT

5.- Acumulació de forces

Podem classificar en tres els escenaris en què una organització pot emprendre un procés revolucionari. Per procés revolucionari entenem aquest moment en què els mecanismes i els engranatges que controla l'Estat i el capitalisme, és a dir, les institucions i les relacions socials, són substituïts per aquells que impulsen les entitats revolucionàries.

Un dels escenaris és proactiu. Seria el clàssic assalt al poder, que podem representar a la presa de la Bastilla durant la Revolució francesa o la presa del Palau d'Hivern de la Revolució russa. Les revolucions no s'hi queden, òbviament, però són el moment simbòlic que les impulsen.

El segon escenari seria el reactiu. En aquest escenari, l'organització revolucionària respon a un atac del poder i en defensar-se acaba amb el poder a les mans. Això va tenir lloc al nostre 19 de juliol de 1936.

El tercer escenari és el de substitució o abandó. L'Estat es retira de les seves funcions i cedeix el control del territori i les funcions que feia passen a ser assumides per les organitzacions revolucionàries.

Com cal esperar, cap d'aquests tres escenaris no es dóna d'una forma total, sinó que tots inclouen elements dels altres. Per exemple, un assalt proactiu mai no triomfarà en un Estat fort que no pateixi una crisi important i que ja es vegi incapacitat per realitzar alguna de les seves funcions o hagi cedit parts del seu territori a organismes de contrapoder. De la mateixa manera, l'escenari de substitució podria incloure una etapa final de liquidació del vell món. De tota manera, ens centrarem en aquest escenari sense tenir en compte això.

Arran de la crisi de recursos naturals i acumulació capitalista que s'acosta, entenem que aquest tercer escenari és el més probable en el nostre context. Per tant, ens hi hem d'enfocar.

Això es pot justificar fàcilment en recordar allò viscut a la riuada de l'Horta Sud de València el 2024, on vam ser testimonis de l'abandonament per part de l'Estat de les seves atribucions més bàsiques — Recordem que la frase del moment va ser "només el poble salva el poble"—. És a dir, que tot sembla perdut i apareix la solidaritat a gran escala. Tothom es desviu per ajudar, i davant del pitjor dels escenaris, sorgeix la grandesa del poble.

En una situació com aquesta, que es pot donar cada cop de forma més habitual a causa del canvi climàtic, l'Estat i el sistema econòmic deixen de funcionar. No són capaços de proveir els serveis de la manera com ho feien fins aleshores.

En aquests casos, una part de la població queda exclosa d'elements bàsics per a la seva supervivència: habitatge, transport, sanitat, educació o fins i tot ocupació. Se sobreviu pel suport mutu. En aquest cas s'obre un espai per a l'actuació de l'organització revolucionària, que s'estructurarà de manera que pugui suplir aquest abandonament amb les xarxes pròpies basades en l'autogestió i el suport mutu, tal com vam veure, tornant a l'exemple, a València.

Si l'organització revolucionària ho aprofita, i cobreix les necessitats insatisfetes de la població, és probable que aconsegueixi una implantació creixent, augmentant-ne la mida i la capacitat. No obstant això, per poder situar-se en aquest punt l'organització hauria de fer ajustaments previs.

A les societats avançades, l'Estat s'encarrega de proveir la població d'uns serveis: infraestructura, gestió administrativa de la societat, la mal anomenada "seguretat ciutadana" i més. Simplificant: els impostos són convertits en serveis. No entrarem a definir qui paga el gruix dels impostos, que els que llegiu aquestes línies ja ho sabeu de sobres. Allà on existeix l'estat del benestar, una part dels diners recaptats arribaran a la població en forma d'altres serveis: accés a la sanitat, educació pública, subsidis, pensions i altres mecanismes similars.

A CNT sabem que a l'Estat no li importa replegar-se i deixar de prestar aquests serveis que no li són imprescindibles per al funcionament del capitalisme. Podria abandonar territoris sencers fins i tot físicament. L'anomenada "Espanya buida" seria un exemple d'abandonament de serveis, que ara

només es proporcionen a capitals de província o als pobles més grans.

Aprofundint més en aquest escenari, es podria arribar a que l'Estat també abandoni territoris fins i tot policial i militarment, mentre que en altres territoris faci el contrari, és a dir, que els militaritzi i augmenti la repressió, tot per salvar el capitalisme.

De manera similar, el capital fuig dels sectors i territoris que no li són rendibles. Davant l'escassetat de matèries primeres, aliments o energia, el capital apuja els preus de forma desorbitada. El capitalisme també és capaç d'introduir noves formes d'economia (plataformes, algoritmes, robòtica o intel·ligència artificial) que produeixen exclusió i pobresa. El problema de l'habitatge seria un altre exemple, a causa de l'entrada en escena dels grans fons voltors internacionals, que han produït un acaparament de milions d'habitatges i han disparat els lloguers a preus impagables.

Sigui com sigui, amb aquests replegaments es produeix un deteriorament en la qualitat de vida de la classe treballadora que veu com minven els salaris per no tenir una jornada laboral en condicions o per treballar en sectors desregulats, mentre el cost de la vida augmenta sense parar.

Al nostre parer, aquest escenari ruïnós hauria de ser combatut amb l'objectiu que les organitzacions sindicals passin a ocupar espais abandonats amb estructures d'autogestió i solidaritat que atenguin col·lectivament les necessitats de la classe obrera. Es tracta de teixir xarxes de contrapoder dedicades a satisfer necessitats.

Atesa la idiosincràsia de l'anarcosindicalisme exposada prèviament, el rol d'un sindicalisme rupturista és primordial. Els sindicats estan situats en un punt neuràlgic per al sosteniment de la producció entesa com a socialment útil, i per gestionar el decreixement reordenant el consum.

Les situacions d'emergència i de crisi es van succeint les unes a les altres de forma alarmant i ara com ara els Estats continuen forts, ja que disposen d'un gran desplegament de mitjans. Tot i això, alhora van demostrant una major incapacitat de gestionar les crisis de manera efectiva, una incapacitat

que augmentarà davant la menor disposició de recursos en el futur.

El cas és que hem de tenir en ment que qualsevol situació adversa pot desestabilitzar prou la situació com per arribar a un punt de no retorn. Si l'Estat es replega, serà el moment perquè les xarxes de contrapoder suposin la diferència entre una vida digna o caure en el caos de tots contra tots, l'avantsala de l'ecofeixisme. Per això, els sindicats han d'estar preparant-se ja per a aquests contextos, generant estructures pròpies que constitueixin espais de convivència popular i que tinguin el potencial de substituir l'Estat.

És bàsic i prioritari fer créixer el sindicat tant en implantació sectorial com en implantació territorial. Cal donar una empenta definitiva a la implementació del nostre model sindical. Aquesta nova implantació significarà que el sindicat pot construir xarxes d'autogestió i crear les eines necessàries per complir la seva funció futura.

Si el sindicat té integrat un projecte revolucionari, haurà d'aconseguir uns mitjans per implementar l'autogestió i haurà de traçar la seva estratègia a nivell local. De la mateixa manera, hauria d'estar en condicions per presentar-se com a alternativa viable a altres organitzacions.

Un cop realitzats aquests primers passos, el sindicat haurà d'apostar per una hegemonia sindical limitada a certs territoris o sectors en què sigui dominant o majoritari. De vegades ho podria fer juntament amb altres forces locals i en altres per si mateix. Aquesta fase implica que el sindicat ja té prou afiliació, militància i recursos i s'ha dotat de tot un entramat de projectes socials i comunitaris al seu voltant: ateneus, centres de formació i estudis, menjadors, escoles, escoles bressol, tallers, cooperatives, economats, horts i altres.

Quan aquesta situació es repeteix a prou localitats o territoris, ens trobarem a l'escenari de buscar l'hegemonia total i establir un contrapoder a gran escala. En aquests moments estaríem en disposició de proveir de béns i serveis alternatius els de l'Estat, substituint-lo de facto en alguns llocs. Seria el moment de desplegar l'acord congressual de Consell Local d'Economia que de moment podria coexistir amb els ajuntaments oficials.

És evident que ja es donen les condicions per a una revolució a més escala, però no ens avançarem als esdeveniments. Hem d'adaptar l'organització sindical a la realitat i caminar pas a pas; i això depèn de la militància. Si volem arribar a la nostra meta hem de tenir un pla per desplegar de manera eficient la nostra acció i que ens permeti pautar i monitoritzar els resultats del nostre desenvolupament com a organització.

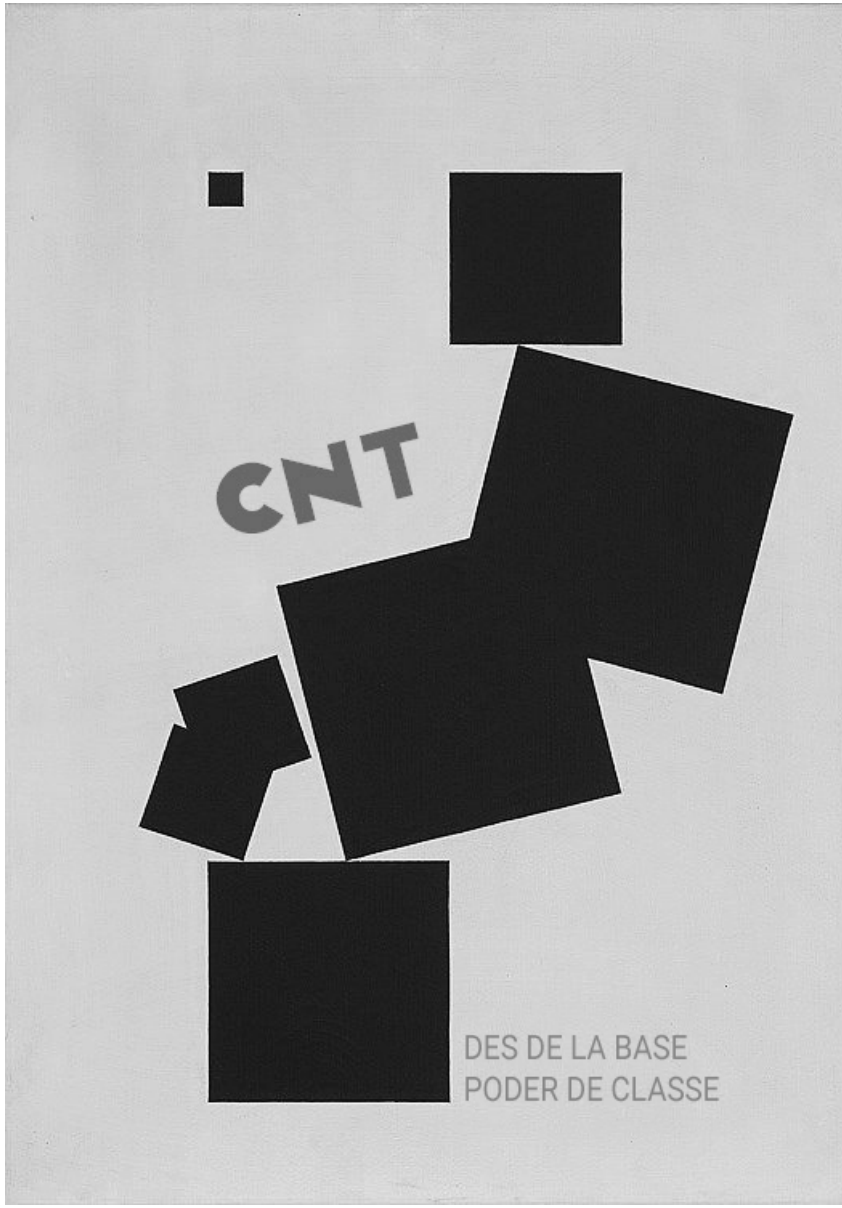
CNT
DES DE LA BASE
PODER DE CLASSE

6.- Transició Ecosocial

En els nostres dies està en voga el concepte de transició ecosocial. Per definir-lo breument, es tractaria d'un procés col · lectiu, planificat i ordenat de reorganització de la vida en comú amb l'objectiu de garantir la supervivència de les persones i comunitats, sent conscients que aquest dret a existir s'ha de garantir en un planeta on hem sobrepassat la majoria dels límits físics.

Entrem en una etapa de greus sequeres, d'inundacions catastròfiques, de ciclons fora de la norma, de possibles plagues destructives a causa de l'augment de les temperatures... fins i tot ens enfrontem a la possibilitat seriosa de la paralització del corrent marí de l'Atlàntic Nord, que podria iniciar una mini-glaciació a l'Europa central i nòrdica, fent difícil la seva habitabilitat. També hi ha el perill que les temperatures siguin tan altes a parts del planeta fins ara fèrtils, que aviat facin impossible l'agricultura. Ens enfrontem doncs a problemes ambientals molt seriosos i no sembla que els governs capitalistes els estiguin tenint en compte per por d'aplicar polítiques de xoc que espantin els inversors estrangers.

És evident que cal prendre mesures dràstiques. Estem veient com l'accés als recursos energètics s'està empitjorant a causa de la tendència decreixent dels retorns als jaciments explotats, i la qualitat del material extret ens està portant a tensions geopolítiques de més importància. Tots aquests potencials canvis climàtics, econòmics i socials comportaran conflictes polítics i no serà estrany veure poblacions senceres fugint dels desastres provocats per la nova situació, cosa que no farà més que multiplicar les injustícies socials.

Aquesta transició ecològica o ecosocial implica responsabilitzar-nos del nostre destí i garantir les necessitats vitals de totes les persones i la de les generacions futures, sense comprometre amb això la supervivència del planeta, de la humanitat i de les altres espècies que l'habiten.

El paradigma de la transició ecosocial posa sobre la taula la urgència davant del problema, ja que és vital reaccionar com més aviat millor i co-

mençar a preparar el terreny de la nova vida, la que necessàriament succeirà a l'era del capitalisme depredador. Diem necessàriament, perquè entenem que aquest futur ecosocial, si es dóna, estarà centrat a garantir les necessitats de la població, ho farà de forma democràtica i construirà tota mena d'horitzons utilitzant la creativitat innata en l'ésser humà.

És vital potenciar la creativitat i l'experimentació de noves construccions socials, atès que s'entén que la crisi ecològica i la crisi social que vivim són dues cares de la mateixa moneda. Per tant, no podem recórrer els mateixos camins que ens han portat a aquest atzucac. Tots aquests camins han transcorregut sota el paradigma de l'Estat i del capitalisme i n'hem vist els resultats desastrosos. La conclusió lògica a què ha arribat part del moviment ecologista és que haurem de transitar un camí diferent a la conquesta del poder estatal o al desenvolupament de les forces productives del capitalisme.

Donada la urgència en què vivim, accentuada cada any que passa, hem de reorientar el model productiu i reproductiu perquè decreixi la petjada ecològica. La nostra societat ha de ser resilient davant del canvi climàtic i la nostra economia, per tant, ha de ser capaç de cobrir les necessitats en aquest context.

Al ser necessari acoblar l'economia als límits físics del planeta, resulta comprensible que hi hagi sectors econòmics que no seran viables mentre que d'altres siguin socialment necessaris. Per tant, cal tendir a reduir l'ocupació en els primers i augmentar-la en els segons. És essencial treure del mercat les necessitats bàsiques i fomentar l'ocupació en aquells sectors útils per a la transició ecosocial.

El desenvolupament teòric i pràctic de la lluita ecologista demana una planificació de l'economia per no haver de tractar de manera improvisada qüestions que ja es coneixen per endavant. Es proposen programes de gestió de riscos, reserves de recursos i noves lleis per protegir la població de les circumstàncies inesperades i per protegir la biodiversitat i restaurar o recuperar ecosistemes clau en les properes dècades. S'entén, doncs, que hi ha d'haver una nova relació amb el territori centrada en la cerca de solucions de baix impacte ecològic, fàcils d'implementar i de caràcter comunitari.

En aquest context s'exposa la necessitat de disputar l'hegemonia cultural del capitalisme, que ha augmentat els darrers anys. La nostra posició revolucionària proposa reorientar els conceptes hegemònics de producció i benestar, seguretat i llibertat, fer visibles els límits negats, reconèixer la vida humana com a ecodependent, fràgil i necessitada de cura i protecció, i explicar de manera convincent, serena i motivadora, la situació d'emergència i la necessitat de transformació.

Habitualment les crisis han estat utilitzades pel poder per disciplinar la societat, jugant amb la por de perdre el poc que es té: els poderosos són bons experts a enfrontar el penúltim contra l'últim. Per això, quan s'entreveu una oportunitat, hem d'anar a totes. Des d'aquest moviment ecosocial s'entén que ens toca construir alternatives i que hem de centrar els nostres esforços en això. Sense alternatives que funcionin, encara que siguin a petita escala, és impossible plantejar un canvi social a gran escala. Seran les alternatives creatives les que aixecaran el teixit col·lectiu o cooperatiu capaç de respondre a aquesta oportunitat.

Aquesta transició, des del control obrer de base i comunista llibertari, extirpa la cèl·lula tumoral del capitalisme: la seva exigència a l'acumulació, la competitivitat i l'expulsió de mà d'obra, a favor de l'automatització, per augmentar els beneficis. Donant així peu a una perspectiva ecologista i revolucionària, sense pegats o situacions intermèdies que tornin a engendrar els mals d'aquesta societat.

6.1. El control obrer i sindical davant la transició ecològica

Com podem comprovar, en aquest escenari l'alternativa anarcosindicalista té més sentit. La nostra ideologia té clar que les persones productores han de ser les que gestionin l'esdevenir d'aquesta producció. En un context revolucionari, els sindicats passaran d'organismes de reivindicació de millores laborals a gestors de la producció.

És esperable que, si aquests sindicats ja estan impregnats de la contra hegemonia cultural que propugna aquesta transició ecosocial, puguin proposar alternatives econòmiques d'acord amb la supervivència del nostre planeta.

Està força demostrat, per experiències comunitàries de tota mena, que quan es deixa el control d'un territori o fins i tot d'una empresa a la gent corrent, de seguida es produeixen millores en els processos productius que els fan més eficients (amb menor esforç es fa més), més segurs (ningú vol fer-se mal a la feina) i més nets (atès que no volem emmalaltir a la feina ni tampoc destruir-la).

L'experiència històrica de revolucions socialitzadores ens parla de la conquesta dels mitjans de producció des dels mateixos organismes sindicals (seccions sindicals, sindicats de ram, federacions d'indústria). La idiosincràsia de l'anarcosindicalisme recau en la preparació tècnica dels sindicats per a la gestió de les empreses. D'aquesta manera, en passar els mitjans de producció del patró burgès a l'agrupació de treballadors, la producció es podrà mantenir i no es paralitzarà de cap manera. Els sindicats es convertirien, segons el nostre projecte, en agents essencials per a la producció. Encara més, podem augurar que, atesa la nostra ambició revolucionària, aquelles agrupacions obreres vinculades amb l'anarcosindicalisme apostaran no només per la gestió de les empreses sinó per assumir-ne també la propietat. Davant la generalització d'aquest procés autogestionari, els sindicats hauran d'operar a una escala més gran: local, comarcal, regional/sectorial o estatal/confederal.

Perquè això es pugui donar de forma natural sense ensurts, ni sense trobar-nos els sindicats sobrepassats per una tasca tan gran, es requereixen militants amb preparació tècnica i administrativa capaços de comprendre com funciona l'economia i què necessiten les empreses per tirar endavant. És lògic que, en un context de crisi sistèmica, hi hagi persones amb aquesta preparació econòmica que posin els seus coneixements al servei de la comunitat i no al seu enriquiment personal. Així que una organització que es diu revolucionària hauria de trobar-les i convèncer-les de posar-se al servei del que és col·lectiu.

Les seccions sindicals, per part seva, que són el sindicat dins de les empreses, poden plantejar canvis des d'ara mateix que vagin d'acord amb un full de ruta ecosocial. Ni tan sols cal trobar-nos en una situació de crisi. Només cal formar el grup de persones de la secció i afegir qüestions estratègiques en clau ecològica. Per posar un exemple fàcil d'entendre una seria reivindicar que el transport al lloc de treball sigui pagat per l'empresa. Amb això s'aconsegueix un estalvi immediat per a la plantilla. Però és que a més

és una mesura ecologista, ja que les empreses, per estalviar, preferiran contractar persones que treballin a prop del centre de treball. A la llarga, la plantilla serà de la població on s'enquadra el centre de treball, fent que els conflictes es puguin estendre a la comunitat de forma més natural i ho poden anar posant en pràctica les seccions.

Qui tingui un ull entrenat haurà entès que parlem d'una revolució incruenta. No parlem de la presa del poder estatal de forma violenta, sinó de navegar per un mar incert de tancaments d'empreses, per la desocupació massiva i d'una gran incertesa. En aquest context difícilment hi haurà prou ocupació per a la supervivència econòmica de molta gent. La societat de consum es veurà impossibilitada per la carestia de la vida, que n'és el punt més feble. Amb el col·lapse de la societat de consum, quedant en mans novament de molt poca gent, el sector serveis actual quedarà trastocat. Caldrà tornar a emprar milions de persones que seran redundants en aquesta societat.

Entre les previsions que entrarien dins de la lògica capitalista actual, en cas de no voler provocar un conflicte civil, els Estats garantiran la supervivència col·lectiva mitjançant rendes bàsiques i ajuts socials. Però atesa l'època reaccionària en què vivim també ens podríem esperar que les dretes prenguin el poder polític, retallant i eliminant ajudes socials i condemnant la misèria a grans parts de la població. La seva solució davant de la pobresa és l'extermini dels pobres; sempre ha estat així.

L'anarcosindicalisme mai no s'ha fet grans il·lusions respecte del poder polític. Creu en un poder propi, construït des del poble treballador mateix. L'avantatge d'aquesta creença és la possibilitat d'actuar immediatament sense esperar cap victòria electoral. Es pot construir aquest poder obrer als sindicats, a les empreses, als barris, als territoris.

L'aspecte territorial sovint se situa fora dels sindicats. I, tot i això, sabem que els sindicats actuals també són entitats que funcionen en un barri. Poden crear escoles per a menors o persones adultes, espais de guarderia, menjadors populars, biblioteques, borses de treball, consultoris de salut popular, escoles de formació política, defensa comunitària i una infinitat de projectes. Entre altres coses, els mateixos sindicats poden crear altres projectes econòmics com ara tallers confederals, cooperatives de consum i

producció, horts col·lectius, caixes de resistència o fins i tot caixes de crèdit, si així ho decidissin. Evidentment, darrere de tot això cal militància. Una militància que encara cal expandir, però que es pot aconseguir mitjançant un programa de lluita integral on s'emmarquen tant les qüestions polítiques com les merament pràctiques i del dia a dia.

L'anarcosindicalisme en si mateix implica control territorial. Per això es dota de tots els mitjans possibles. Ara bé, vists altres exemples de societats en col·lapse, podem esperar que, si els Estats abandonen a la seva sort zones del territori, les que no tinguin prou densitat associativa podrien quedar sota el control de certs grups de poder autoritari que es regeixen per la llei del més fort. Hem d'evitar sigui com sigui la consolidació d'aquests "senyors de la guerra", que en el nostre context podrien estar vinculats amb el narcotràfic o amb els cossos policials, després del mateix Estat seran l'enemic més poderós de qualsevol societat lliure.

Per això cal també una identitat pròpia. Cal fugir de l'"identitarisme negre-i-vermell" com una paròdia d'aquell anarcosindicalisme basat en estereotips d'altres èpoques. Això no vol dir que ens haguem d'avergonyir dels nostres colors. Les lluites col·lectives provoquen l'orgull popular dels que hi han participat. Les vagues victorioses provoquen un sentiment de poder obrer, els piquets traslladen un conflicte laboral a allò col·lectiu, les manifestacions ocupen simbòlicament els carrers; les col·lectes, les acampades, els mítings poden ocupar el carrer per un espai de temps. En moments de crisi econòmica són habituals. Potser s'enfronten a l'assetjament policial o a l'hostilitat de l'ultradreta de carrer. Però ens podem esperar situacions de polarització social amb dos bàndols molt marcats: o amb el poble treballador o contra ell. Tota aquesta dialèctica genera una identitat compartida.

En tot aquest desenvolupament, podem veure una diferència substancial amb el moviment ecosocial: el conflicte. Als nostres plans entra la possibilitat que alguna vegada es donin conflictes que intentaran impedir que floreixi aquest ecosistema social que estiguem aixecant. Al cap i a la fi, procedim històricament de moviments politicosocials, l'anarquisme o l'anarcosindicalisme, amb aixecaments agraris a gran escala que implicaven milers de jornalers. Aquestes grans vagues expropiadores buscaven redistribuir la terra i reprendre la tradicional vida comunal arrabassada pel liberalisme i el caciquisme. Sabem que van ser enfrontats amb violència. I és que la vi-

olència és una constant a la història de la humanitat. Per això, cal assumir l'autodefensa col·lectiva de les conquestes socials.

La transició ecosocial es pot fer; creiem que sí. Però se les haurà de veure amb la reacció de la classe propietària. Es veurà amenaçada per moviments reaccionaris de tota mena. Es veurà boicotejada per oportunistes que proliferin a les seves files. I es veurà cooptada per mesures governamentals amb bon màrqueting i mala implementació.

Per això plantegem que sí, que hi ha estructures que es poden fer càrrec de la planificació econòmica en clau de transició ecosocial. Hi ha estructures que ja enquadren milers de persones i que en poden allotjar milions. Són estructures plurals i flexibles per dins, encara que semblin monolítiques per fora. Són estructures que poden treure del mercat béns i serveis essencials. Són els sindicats.

Els sindicats també poden ser espais per a l'aprenentatge col·lectiu de la transició decreixentista. La idea de la mateixa autogestió ha d'estar vinculada a abandonar la societat de consum i a educar la classe treballadora en nous valors d'acord amb la supervivència del planeta i la seva biodiversitat. Per a l'anarcosindicalisme parlar de transició ecosocial és parlar de futur. Futur, perquè malgrat conèixer els perills, també som conscients de les oportunitats que s'obren. Podem aconseguir una societat resilient, creativa, combativa, digna i ecodependent.

Com hem dit en capítols anteriors, l'acumulació de forces sindicals ve acompanyada d'una acumulació exponencial d'intel·ligència col·lectiva. Entenem que l'única manera de dur a terme una transició ecosocial, democràtica i justa, és a dir, tendent al socialisme llibertari és a través de l'aprenentatge autònom de la pròpia classe. Classe, que ja estarà duent a terme un control efectiu de la producció als centres de treball. La tasca del sindicalisme de ruptura o de l'anarcosindicalisme és apoderar la classe per a la urgència d'aquesta tasca.

Creiem fermament que l'esgotament dels recursos fòssils no renovables portarà a l'empitjorament palpable de les nostres condicions de vida. Per tant, és la nostra tasca aportar solucions efectives i concretes. La CNT es compromet a aquesta tasca i així ho reflecteixen els seus acords de congrés. La nostra

aposta davant la qüestió ecològica és la transició ecosocial i la planificació de la mateixa mitjançant el control sindical i democràcia econòmica.

6.2. Teoria de la Vaga General Insurreccional

La Vaga General com a instrument de la revolució va ser estudiada pel sindicalisme revolucionari francès de finals del segle XIX, acollida com una de les seves tàctiques de lluita i reimplantada amb entusiasme per l'anarquisme, i eventualment per l'anarcosindicalisme, en aquestes terres.

Atenent la teoria, la Vaga General massiva constitueix l'únic mitjà pel qual la classe treballadora es pot imposar al règim burgès. En aquest tipus de conflicte s'accepta l'aparició de la violència proletària, entenent-se que aquesta violència té una finalitat, que no és altra que acabar amb el règim burgès. Com és lògic, la Vaga General no té res a veure amb les vagues econòmiques, ja que els seus postulats són polítics, i té una durada indeterminada: fins a aconseguir la victòria o fins que se'ns derroti definitivament.

Són exemples històrics de vagues d'aquest tipus, la vaga d'agost de 1917, la vaga de desembre de 1930, la insurrecció de l'Alt Llobregat de gener de 1932, la insurrecció de desembre de 1933, la Revolució d'Octubre de 1934, o la Vaga General del 19. En aquests esdeveniments, el proletariat s'organitza per vèncer per tots els mitjans possibles.

En aquestes vagues, resulta un factor essencial la mida de la població alçada. Com més persones aglutinades en una Vaga General, menys violència aplicaran als seus enemics. I, viceversa, quan es revolta un nombre poc significatiu, els revolucionaris hauran de fer ús d'una força molt més gran. L'Estat s'aplica a reprimir aquestes vagues amb gran duresa, arribant de vegades a recórrer a l'exèrcit. Per tant, són esdeveniments que no s'han de fer a la lleugera per pura responsabilitat.

Una altra clau és l'autogestió de la societat. Tota vaga generalitzada ve acompanyada d'una mena d'"economia de vals" en què els béns essencials són posats a disposició de tota la població de forma equitativa. Apareixen iniciatives col·lectives com guarderies, menjadors, magatzems o clíniques que pal·lien les necessitats immediates de la zona alliberada.

Si bé això és un preludi de la nostra societat, i hi ha qui ja l'equipararia al comunisme llibertari, cal entendre que encara no s'hauria construït aquesta societat, ja que necessita un consens per reorganitzar-se de manera més completa i racional.

Aquest tipus de vagues van ser corrents a les primeres dècades del segle XX. Tot i això, van decaure totalment a partir de la segona meitat del segle. I amb el pas del temp es van anar esborrant del nostre imaginari col·lectiu. Tot i això, alguns països han viscut insurreccions d'aquest tipus en les últimes dècades (Bolívia, Oaxaca, la Primavera Àrab, Colòmbia, Xile…). Com podeu veure, moltes d'aquestes revoltes combinen la vaga amb enfrontaments a gran escala, bloquejos i alguns alliberaments de territori. A Europa, els casos més propers en el temps han estat els de Grècia (2008-2011), Islàndia (2010), Catalunya (2017), França (2018)...

A l'Estat espanyol les vagues no tenen validesa legal: són il·legals totes les que tinguin motius polítics i siguin alienes a l'interès professional dels qui la promoguin. L'Estat va saber blindar-se a la Transició creant mecanismes que dificulten l'organització de grans aturades econòmiques.

Un poder sindical suficientment conscienciat, gran i organitzat pot donar peu a la desarticulació del capital per mitjà de la desocupació de la producció. Però no n'hi haurà prou només amb això. Com hem dit, l'anarcosindicalisme genera un procés d'aprenentatge i conscienciació envers la nostra classe, capacitant-la per agafar les regnes de la producció de manera autònoma. Arribats a aquest punt, la classe treballadora hauria de ser capaç de substituir els capitalistes per federacions de treballadors i cooperatives col·lectivitzades.

Sense sindicalisme de base als centres de treball i als sectors de producció, qualsevol promesa de revolució social és impossible. És igual la recepta que es vulgui vendre. Tota possibilitat revolucionària passa per tenir la capacitat d'aturar la producció i, encara més important, controlar-la.

7.- El Comunisme Llibertari

La CNT, com a organització revolucionària, té com a finalitat la construcció d'una societat alternativa a l'Estat i al capitalisme que es coneix com a Comunisme Llibertari. A la dècada de 1930, atesa la possibilitat oberta d'una revolució social, van proliferar escrits i publicacions anticipatòries o prefiguratives, que pretenien descriure com havia de funcionar la societat postrevolucionària. Potser la més famosa de totes va ser l'obra d'Isaac Puente publicada el 1932, encara que, per descomptat, hi va haver aportacions d'altres militants del moviment anarquista i anarcosindicalista que van aportar detalls al cos teòric comunista llibertari. Al Congrés de Saragossa, celebrat el maig de 1936, la CNT acceptaria la definició exposada per l'esmentat Isaac Puente.

> *El Comunisme Llibertari és l'organització de la societat sense Estat i sense propietat particular. Per això no cal inventar res ni crear cap organisme nou. Els nuclis d'organització, al voltant dels quals s'organitzarà la vida econòmica futura, ja són presents a la societat actual: són el sindicat i el municipi lliures.*

El 1979, al nostre V Congrés, la CNT va recuperar i actualitzar el Concepte Confederal del Comunisme Llibertari i encara segueix vigent en els acords de la Confederació.

Com podem observar, els elements fonamentals de la societat comunista llibertària dels anys 30 eren el sindicat i el municipi. El primer organisme agrupa les persones productores, mentre que el segon, pren com a referència el territori. Podríem deduir que el primer té un caràcter econòmic mentre que el segon té un caràcter polític.

Tots dos organismes han estat històricament els dos pols sobre els quals giraven les propostes revolucionàries. S'entenia que hi havia grans sectors de la població que no estaven compresos entre els productors, i que no per això havien de romandre al marge de la presa de decisions de la comunitat. D'aquí la necessitat de comptar amb organismes on es tingués en compte totes aquestes persones.

Què és, doncs, el que substitueix l'Estat? Segons l'anarcosindicalisme, l'administració resultant serà la Confederació Ibèrica de Comunes Autònomes Llibertàries, una confederació que es compon de federacions territorials o sectorials.

Com veiem, la Comuna se situa com a element fonamental de la societat: la unitat bàsica de convivència humana i és l'entitat sobre la qual se sustenta la gran federació política que ha de substituir l'Estat. Per tant, les comunes s'han d'encarregar de les qüestions que afecten la convivència, com ara la sanitat, l'urbanisme, l'habitatge, l'ensenyament, la cultura, el lleure, el transport, la demografia, la distribució i el consum. Per fer-se càrrec de certs aspectes podrà crear els organismes que consideri. I també es podrà subdividir per barris o districtes, segons les necessitats administratives..

L'altre àmbit fonamental és el Sindicat. Aquest s'encarregarà de gestionar les unitats productives de base (un taller, una fàbrica, una empresa o el camp). Tots els centres de producció hauran de crear els seus consells tècnics i administratius, escollits en assemblea general, i s'estructuraran segons les necessitats racionals de la indústria.

Avui dia aquestes unitats productives de base ja existeixen. Al nostre organigrama del present són les seccions sindicals, els sindicats de ram i les federacions d'indústria. Per tant, tenim la responsabilitat de polititzar i formar aquelles plantilles organitzades amb la CNT en la necessitat de gestionar els mitjans de producció. I no ho pot fer altra gent que la que ja hi treballa. No se socialitzaran els mitjans de producció màgicament des de dalt, sinó que ho han de fer les treballadores i els treballadors.

A nivell territorial els sindicats s'organitzen a Federacions Locals, Comarcals o Regionals, mentre que a nivell sectorial s'organitzen a Federacions d'Indústria. Aquestes federacions tenen com a funció no només coordinar els esforços productius de cada empresa, sinó també regular els desajustos i gestionar les matèries primeres necessàries per a la producció. Com hem vist, hi ha unes quantes indústries que no serien gestionades pels sindicats sinó per les comunes. Això passa, tal com s'ha dit prèviament, perquè ja no afecten només a la classe treballadora sinó a tota la població en general.

Una indústria particular que requereix un tractament a banda és l'agri-

cultura. Atesa la seva naturalesa, aquesta federació de ram o sector econòmic es podrà articular de manera pròpia. S'entén que també tindrà una base territorial, i que moltes vegades els sindicats locals de pagesos podrien ser considerats a la pràctica autèntiques comunes. Tanmateix, també es poden organitzar seguint els grups productius, com ara el raïm i el vi, els cereals, lactis i derivats, la indústria càrnia, etc. A una escala més gran s'organitzaran en federacions regionals, que revertiran les necessitats d'assistència tècnica, eines, maquinària, adobs i altres productes.

Tant la comuna com els sindicats crearan un Consell Local d'Economia amb vista a tenir el control de tota l'àrea econòmica de la societat. Alhora, aquests Consells Locals d'Economia s'organitzaran en Consells Comarcals, Regionals i el Consell Superior (o Nacional, o Ibèric... segons es decideixi anomenar-lo) d'Economia. Tinguem en compte que tot aquest sistema es basa en una planificació de l'economia que reculli les necessitats de tot el món, sense deixar ningú enrere.

Un altre dels aspectes és la qüestió del treball. En aquest cas ens referim al mercat i al treball assalariat, elements centrals del capitalisme vigent. Avui dia les relacions socials s'estableixen a través del mercat. Tot es compra i tot es ven. Una de les màximes de l'anarquisme i dels moviments socials actuals és desmercantilitzar o treure les necessitats bàsiques del mercat. Hi ha molts aspectes de la vida que no haurien de passar pel mercat. I en canvi altres béns i serveis poden mantenir-se en un d'un altre tipus, controlat per, i al servei de la comunitat.

La societat comunista llibertària fomentarà la capacitat individual de gestionar la vida de manera autònoma. Això implica abolir el treball assalariat. El treball necessari per al suport de la societat estarà desvinculat del salari, ja que les necessitats bàsiques ja es cobriran altrament per la comuna i els sindicats.

Respecte a la qüestió de la moneda, vist tot això, també en canvia el sentit, en servir com a mètode d'intercanvi de béns i serveis i no poder donar-se'n una especulació o acumulació. Generalment l'anarcosindicalisme proposa un sistema de vals com a alternativa a la moneda. Assumim que estem en societats molt més complexes, i per això hauria de continuar existint un mecanisme d'intercanvi. En algunes col·lectivitats de la Revolució

de 1936, la CNT va crear un sistema de vals, bons i cartilles regulades per les col·lectivitats. Aquesta moneda, a diferència dels diners dins del capitalisme, no es converteix en un fi en si mateix ni té un potencial especulatiu.

Hi ha actualment nombrosos projectes de monedes socials o monedes locals posats en pràctica per nombrosos col·lectius, que funcionen de forma federada. Seguint amb aquest exemple actual, i tenint en compte l'experiència passada, la proposta és que cada comuna, localitat o territori tingui la pròpia moneda i que tingui equivalència amb altres monedes comunals, socials, cooperatives o sindicals. Només es permetria acumular fins a certa quantitat de moneda per evitar-ne l'acaparament i estaria subjecta al repartiment del treball, les necessitats socials o la distribució que la institucionalitat obrera estimés coherent.

Si bé, el 1936, el Congrés de la CNT va ser força descriptiu en tot tipus de qüestions, el 1979 no es va voler entrar en tant de detall. No tenia sentit, ja que no ho podem preveure tot i cal entendre que això no pot ser un programa tancat. Actualment hi podríem afegir alguns aspectes, atenent a com ha evolucionat la societat.

El primer de tot és posar èmfasi que aquest model d'economia col·lectiva, que és el comunisme llibertari, implica que els membres de la societat organitzen la vida atenent no només els aspectes productius sinó també els reproductius. La meitat de tota la feina humana realitzada en una societat capitalista moderna és de tipus reproductiu. I sabem que el gruix del treball necessari per a la reproducció de la nostra societat, les cures, sol quedar invisibilitzat i no és remunerat.

A causa de la societat patriarcal en què vivim, aquests treballs recauen de forma habitual en les dones. Per tant, la societat comunista llibertària haurà de socialitzar la feina de cures entre tota la comunitat, evitant que recaigui de forma sistemàtica en unes persones concretes.

Aquesta mirada feminista del treball integra la producció i la reproducció en una sola unitat econòmica. Sense la feina de reproducció no hi ha possibilitat de treball de producció. Això incidirà en la molt necessària revaloració social del treball reproductiu i el repartiment equitatiu entre les persones de tots els gèneres.

Un altre dels aspectes vitals del nostre temps és la superació de l'antropocentrisme. L'economia ja no es pot considerar com una cosa al marge de l'ecologia i del medi ambient. Com a animals ecodependents, requerim un ecosistema equilibrat per poder realitzar la seva funció bàsica com a espècie, que és sostenir la vida. No servirà de res tenir el control dels mitjans de producció si seguim una manera de vida consumista i egoista que arrasés el planeta. La nostra societat postrevolucionària s'haurà d'adaptar als materials i energia disponibles en el context del seu esgotament progressiu. Per això és vital tenir uns sindicats, comunes i consells d'economia locals, amb dades reals de la situació. A més, cal tenir en compte que una societat emancipadora no sols ha de pal·liar, sinó també revertir el procés de destrucció i depredació realitzat pel capitalisme.

El comunisme llibertari és el programa de màxims de la CNT, entenent que fos aquesta la força hegemònica a la nostra societat. Però no som il·luses i sabem que no estem soles. Hi ha moltes forces en contra nostra, es proposen altres projectes de societat diferents i hi ha una correlació entre totes les forces. Segons es determini aquesta correlació, podrem implementar el nostre projecte històric o l'haurem de recompondre adoptant altres característiques i organismes que procedeixin dels altres projectes amb què estiguem aliades.

També tindrem en compte que una societat com aquesta necessita una hegemonia cultural revolucionària. Aquesta construcció cultural s'haurà edificat a la identitat obrera de l'etapa anterior a la revolució. Com sabem, la consciència de classe sorgeix en el conflicte, a la guerra de classes. Mantenir l'hegemonia i estendre-la és clau en tota societat revolucionària i, en especial, el seu programa educatiu.

El que és positiu per a les nostres idees és que el comunisme llibertari va ser provat en alguns moments històrics concrets: Mèxic 1910-17; Ucraïna 1917-21; Corea-Manxúria 1929-31; i Espanya 1936-39, amb èxit relatiu, cosa que no poden argumentar altres propostes, per interessants que ens resultin. Fins i tot afegirem que altres processos revolucionaris no resolts, com ara grans vagues generals amb control territorial i desenvolupament de comitès de vaga i consells obrers també van tenir la potencialitat de desembocar al comunisme llibertari. Per tant, hem de tenir la capacitat de detectar el positiu dels altres i integrar-lo en el nostre cos teòric sense prendre'l com un dogma tancat, però també sense perdre'ns en la indefinició teòrica i la terminologia buida.

CONCLUSIONS FINALS

Amb la pacificació i integració del moviment obrer ocorregudes a Occident a partir de les dècades de 1980 i 1990, el capitalisme va poder respirar com mai abans ho havia fet. En aquells anys, amb el món laboral en reculada aparent, es va perdre la centralitat del Treball i altres subjectes socials van prendre rellevància. Podrien veure's també com a reflexos de la lluita de classes, cert, però sobretot com a reflex de la lluita contra la dominació o altres opressions concretes.

Actualment venim d'una època en què l'expansió del capitalisme s'ha aturat. La crisi del 2008 no s'ha acabat de resoldre, i encara pitjor, va ser succeïda per altres crisis el 2012, el 2020 i el 2022.

Per si no n'hi hagués prou, en el moment de publicar aquest fulletó s'està produint una nova guerra a l'Orient Mitjà que té moltes probabilitats de provocar un nou trasbals d'abast global. Vivim una concentració creixent de la riquesa en molt poques mans i una exclusió cada vegada més gran d'àmplies capes de la població. La desaparició de la classe mitjana serà el resultat final d'aquesta concentració del capital, així com la marginació, o fins i tot la destrucció, d'aquells sectors exclosos.

Els cicles polítics de la dècada passada es podrien resumir molt breument en dos: per una banda, el cicle, progressista, iniciat el 2011 i que es caracteritzaria per moviments ciutadans massius com el 15M o els diferents Ocuppy. Aquest cicle va donar origen a diversos governs de caire progressista per tot el món, que no van saber o no van poder complir les aspiracions populars; de l'altra, tenim el cicle reaccionari, iniciat aproximadament amb l'arribada de Donald Trump a la Casa Blanca el 2016. Encara vivim la continuació d'aquest cicle, que es va veure potenciat per la gestió de la pandèmia i la crisi política global actual iniciada amb la guerra d'Ucraïna, el genocidi de Gaza i els deliris del segon mandat de Trump. La polarització dels grans blocs geopolítics capitalistes que es disputen l'hegemonia global garanteixen enfrontaments que conduiran la classe obrera al nacionalisme i al militarisme, adoptant potencialment ideologies reaccionàries.

Amb el bàndol progressista arraconat i vilipendiat, l'esquerra està fortament deslegitimada. Confirmant per enèsima vegada el pensament llibertari, cap dels seus governs no ha legislat per protegir els interessos de la classe treballadora i no han servit més que per promoure l'especulació i la reproducció accelerada del capital. A més, les mesures progressistes, en clau de drets civils o ambientals, corren el risc de ser escombrades sense miraments a l'actual onada reaccionària on vivim.

Com tantes vegades, la classe obrera només es té a si mateixa. És, per tant, obligació de les seves organitzacions, els sindicats, estar a l'alçada de l'actual cicle de lluita de classes. El nostre moment, tan negatiu, fins i tot a nivell ecològic i climàtic, només ens deixa lloc a l'acumulació de forces. Mai no hem de dubtar que només el poble salvarà el poble i que la nostra generació heretarà, ja sens dubte, les ruïnes que ha provocat el mode de producció capitalista.

Tot i això, aquesta situació no ha de servir d'excusa per a la inacció. La nostra força és a la unió. Hem de construir organitzacions sindicals massives que tinguin arrelament real als nostres barris i als nostres pobles. El programa exposat en aquestes pàgines hauria de servir com a full de ruta per a l'actuació local dels nostres sindicats. Ens hi juguem molt i entra dins de la nostra responsabilitat estar a l'alçada del que cal.

Sabem que amb el compromís adequat podem evitar els efectes més greus de les amenaces globals que planen sobre la nostra Terra. D'acord amb les apostes estratègiques que s'han proposat en el marc del Congrés de Canovelles, ens cal dotar-nos d'una sèrie d'eines per fer-les possibles i superar la situació actual.

Dit tot això, a la CNT tenim clar que la principal contradicció del capitalisme és la que hi ha entre el Capital i el Treball: la producció. El capitalisme no pot existir sense la plusvàlua que se'ns pren en cada salari. Sense aquesta plusvàlua no és rendible. Tot i els processos d'atomització i especialització del mercat laboral, la classe treballadora continua compartint la necessitat de vendre la força de treball per a l'acumulació de capital. Aquesta lluita és la que marca la correlació de forces i la que condiciona totes les altres. La qüestió central de la lluita de classes se segueix expressant a través del salari, la producció i el repartiment del guany després del procés produc-

tiu esmentat. Ho reiterem, no com una mera qüestió retòrica o nostàlgica, sinó perquè és el camí perquè la classe treballadora prengui el control de la producció a través de l'exercici, constant i progressiu, de la lluita sindical revolucionària. Després de la lluita purament econòmica, emergeix la lluita política al voltant de la gestió de la producció, qui controla els mitjans, la classe explotadora o la classe que lluita pel seu propi alliberament.

I tornant a l'atomització del mercat laboral, el capitalisme contemporani ha desproveït la nostra classe d'espais comuns. Les grans fàbriques, on el temps i l'espai de lluita eren elements molt tangibles, han passat a ser relativament residuals al nostre mercat de treball. Ara, les ETT, els autònoms i falsos autònoms, la inestabilitat i sectors de baix rendiment a les cadenes de producció, marquen la realitat de la nostra classe. Estem en un mercat de treball venut al turisme, predominant l'ocupació a l'administració i als serveis.

És la tasca de la CNT tornar a ser el nexe d'unió per a la nostra classe. El lloc comú des del qual teixir els llaços de solidaritat, estratègia i lluita. La nostra organització ha de ser el fil conductor per a l'emancipació total. Ho aconseguirà incidint a través dels problemes materials concrets si és capaç de donar-los un sentit polític més profund. Connectar les demandes immediates amb la nostra estratègia política. Convertir el sindicat en un espai de convivència, més enllà dels llocs de consum o els centres de treball, un espai on les persones es trobin per veure's entre iguals.

A més, creiem que aquesta forma d'organització és pragmàtica, eficaç i democràtica: una central sindical federada, arribat l'escenari revolucionari, podrà fer estadístiques completes de la producció total i també fer-ne el repartiment. Es comprèn, doncs, que els Sindicats Únics són la més fidel expressió de l'ordre constructiu, ofensiu i defensiu que els productors perseguim. Seguint amb la mateixa idea, no és menys ambiciós definir-se com a revolucionari i posar-se com a objectiu la implantació del comunisme llibertari.

No obstant, a més d'ambiciós seria irreal fer-ho sense comptar amb un pla detallat, o almenys amb una proposta dels passos que es faran per assolir un objectiu tan magne. No serveix de res anunciar on es vol arribar si no es fan els passos per emprendre el camí. Ara és l'hora.

I sens dubte en aquest camí hi trobarem organitzacions amigues i aliades. No és una ruta que hàgim de recórrer sols ni soles. Sabem de sobres que ja hi ha grups i col·lectius que treballen moltes de les àrees considerades en aquesta proposta: habitatge, energia, medi ambient, educació, salut... Amb ells hem d'articular les sinergies. De vegades les seves aportacions s'estan donant ja a les línies del mateix paradigma: la democràcia de base, la independència política i una posició revolucionària. Cal esperar que conforme ens desenvolupem i guanyem implantació, moltes d'aquestes organitzacions se sumin al programa mitjançant aliances estratègiques o de qualsevol altre tipus.

Finalment, no som tan innocents per pensar que aquest procés es podrà desenvolupar sense interferències per part de l'Estat i de les seves forces repressores. És indubtable que a cada pas que fem trobarem una oposició frontal. Per començar, comptem amb una classe treballadora plena de contradiccions, pròpia de les lògiques del capitalisme tardà, amb la tendència a l'individualisme. D'altra banda, la pròpia naturalesa de l'Estat i de l'economia capitalista que, encara que es repleguin, no per això renunciaran a reprimir qualsevol intent d'organitzar-se als marges. Ens toca doncs tenir en compte aquests escenaris i generar eines perquè els seus cops no siguin encertats. Ho tenim tot per fer i tot per guanyar. La tasca que hi ha al davant és ingent i, precisament per tot això, il·lusionant.

Per una CNT més viva que mai, per una revolució per al segle XXI.

Aquest llibre es va acabar d'imprimir els primers dies de maig de 2026, quan es compleixen 90 anys del IV Congrés de la CNT a Saragossa, un congrés que va aprovar la Declaració del Concepte Confederal del Comunisme Llibertari, un esbós d'una societat regida sota els principis anarquistes. Pocs mesos després, aquest concepte es va poder posar en pràctica en aquelles zones on va triomfar la Revolució Social. Teixim així un fil que connecta les experiències revolucionàries del passat amb les esperances presents d'un canvi social radical.